

DUNA-PARTI ÉPÍTÉSI SZABÁLYZAT (DÉSZ) VIII. ÜTEM NÉPSZIGET TERÜLETÉRE VONATKOZÓ KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

774/2018. (IX. 26.) Főv. Kgy. határozattal elfogadva

TÉRINFO Bt.

2018. november

DUNA-PARTI ÉPÍTÉSI SZABÁLYZAT (DÉSZ) VIII. ÜTEM KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

MEGBÍZÓ:

Budapest Főváros Városépítési Tervező Kft.

1052. Budapest, Városház u. 9-11.

MEGBÍZÓ KÉPVISELŐJE:

Albrecht Ute

építésmérnök, ügyvezető

VÁLLALKOZÓ:

Térinfo Bt.

1185. Budapest, Munkács u. 7.

A VÁLLALKOZÓ KÉPVISELŐJE:

Dr. Kollányi László

tájépítész, ügyvezető

SZAKÉRTŐK:

Dr. Szilvácsku Zsolt

Várad Tamás

Bata Gábor

tájépítész, jogász, természetvédelmi és tájvédelmi szakértő

bányamérnök, hidrogeológus, környezetvédelmi szakértő

hidrológus, vízgazdálkodási, hulladékgazdálkodási szakértő

Budapest, 2018. november

Tartalomjegyzék

1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamatának ismertetése.....	5
1.1. Előzmények, a tematika tartalma.....	5
1.2. A tervezési folyamat más részeihez való kapcsolódás.....	5
1.3. A környezeti értékelés készítése során tett javaslatok hatása a terv alakulására.....	6
1.4. A környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, vélemények figyelembevétele, az indokok összefoglalása.....	6
1.5. A környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai, a felmerült bizonytalanságok.....	9
2. A terv rövid ismertetése.....	11
2.1. A terv céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése.....	11
2.2. A terv összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal.....	11
3. A terv környezeti hatásai, következményei.....	14
3.1. A terv céljainak értékelése a nemzetközi, nemzeti és budapesti környezet- és természetvédelmi célok tekintetében.....	14
3.2. A tervvel összefüggésben lényeges jelenlegi környezeti helyzet bemutatása.....	19
3.2.2. A környezeti állapot jellemzése.....	20
Tájhasználat, tájszerkezet.....	30
Ökológiai hálózat, táji és természeti értékek, természetvédelmi területek.....	32
3.2.3. Környezeti konfliktusok, problémák összefoglalása, okainak bemutatása, a terv megvalósításával és a terv megvalósítása nélkül.....	34
3.3. A terv következtében megjelenő környezeti hatást kiváltó tényezők, okok feltárása.....	37
3.3.1. A természeti erőforrások közvetlen igénybevételét, terhelését okozó tényezők.....	37
3.3.2. A terv által várhatóan környezeti következményekkel járó társadalmi és gazdasági folyamatok.....	37
3.4. Várható környezeti hatások, következmények.....	38
3.4.1. Környezeti elemeket érintő hatások.....	38
Zaj- és rezgésterhelés.....	38
Hulladékkezelés.....	39
Vizek állapota.....	39
3.4.2. Környezeti rendszereket érintő hatások.....	40
3.4.3. Emberek, közösségek egészségét, életminőségét, kulturális örökségét, területhasználati feltételeit befolyásoló hatások.....	51
3.4.4. Közvetett hatások összefoglaló bemutatása.....	52
3.5. A terv hatásainak, környezeti következményeinek összefoglalása.....	52
4. Káros környezeti hatások mérséklését célzó javaslatok, intézkedések.....	53
4.1. Táj- és természetvédelem, ökológiai rendszerek.....	53
Védett természeti területek, térségi ökológiai rendszerek védelme.....	53
Tájvédelmi javaslatok.....	54
4.2. Környezeti elemek állapotának védelmére irányuló javaslatok.....	54
4.2.1. Levegőtisztaság védelem.....	54

4.2.2. Talaj, felszíni- és felszín alatti vizek védelme	55
4.2.3. Zaj- és rezgésterhelés	55
4.2.4. Hulladékkezelés	56
4.3. Gazdasági, társadalmi hatásokhoz kapcsolódó javaslatok	57
5. Javaslat olyan környezeti szempontú intézkedésekre, előírásokra, feltételekre, szempontokra, amelyeket a terv, által befolyásolt más tervben, illetve programban figyelembe kell venni.	57
6. A terv megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezeti hatásokra vonatkozóan a tervben szereplő monitorozási javaslatok értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre.	58
7. Közérthető összefoglaló.....	59
8. Előírás a vízminőségvédelmi intézkedésekre	61

1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamatának ismertetése

1.1. ELŐZMÉNYEK, A TEMATIKA TARTALMA

Az építési szabályzat készítése során az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rend.) szerinti **környezeti vizsgálat** készítésének szükségességét is vizsgálni kell. A DÉSZ VIII. ütem a Korm. rend. 1. § (3) bekezdés a) pontba tartozó terv, így a Korm. rend. 1. § (3) bekezdés értelmében a várható környezeti hatás jelentőségének eseti meghatározása alapján dönthető el a környezeti vizsgálat szükségessége.

A közös tervezetetésre irányuló megállapodást Budapest Főváros IV. Kerület Újpest Önkormányzatának Képviselő-testülete az 53/2016. (111.31.) számú határozatával, Budapest Főváros XIII. Kerület Önkormányzatának Képviselő-testülete 10/2016. (1.14.) számú határozatával, a Fővárosi Önkormányzat Képviselő-testülete 428/2016. (111.30.) és 429/2016. (11.1.30.) számú Főv. Kgy. határozatával fogadta el. A megállapodás értelmében a Korm. rendelet szerinti egyeztetési eljárás lebonyolítását a Fővárosi Önkormányzat vállalta.

A Korm. rendelet szerint az előzetes tájékoztató szakaszban a környezeti vizsgálat tartalmára, készítésére vonatkozólag a kidolgozó Fővárosi Önkormányzat Városépítési Főosztály megkereste az összes érintett államigazgatási szervet és a környezeti vizsgálat készíttetésére vonatkozó nyilatkozatukat megkérte. Az összesítő táblázat alapján, a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya nem tartja szükségesnek környezeti vizsgálat készítését, továbbá a Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság rögzítette, hogy a terület ivóvízbázis védőövezetet nem érint és környezeti vizsgálat kidolgozásáról szóló nyilatkozat kiadásában nem érintett. Mindemellett a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság és Hatósági Szolgálat véleménye alapján a környezeti vizsgálat készítése indokolt.

Fenti vélemény alapján DÉSZ készítésével párhuzamosan külső szakértő bevonásával megkezdődött a **stratégiai környezeti vizsgálat jogszabály szerinti kötelező kidolgoztatása**, amelynek elkészítésére a Térinfo Bt. 2017 februárjában kapott felkérést.

1.2. A TERVEZÉSI FOLYAMAT MÁR RÉSZEIHEZ VALÓ KAPCSOLÓDÁS

A környezeti értékelés az Étv. 9. § (3) bekezdés szerinti véleményezésre kidolgozott dokumentáció részét képezi, a kiküldött környezeti értékelés tematikája szerint. A környezeti vizsgálat elvégzésére tehát a DÉSZ elkészítésével párhuzamosan kerül sor, annak önálló munkarészeként. Ennek következtében a környezeti értékelés során megismert eredmények befolyásolhatják a településrendezési tervek egyes részleteit és meghatározhatják a tervezés lehetőségeit, korlátait egyaránt.

A környezeti értékelések készítésének elsődleges célja, hogy az iterációs jelleggel megvalósuló egyeztetési, konzultációs folyamatokon keresztül folyamatos kapcsolat alakulhasson ki a tervezés és környezeti vizsgálat készítése között. A párhuzamosan készülő, a tervbe folyamatosan beépülő környezeti vizsgálat jelentheti a garanciát a döntéshozók számára, hogy a terv törekszik minimalizálni, elkerülni a nem kívánt környezeti konfliktusokat.

Jelen dokumentáció a Duna-parti építési szabályzat (DÉSZ) VIII. ütem Népsziget Környezeti Vizsgálatának egyeztetési, munkaközi változatát tartalmazza, amelynek kidolgozása a 2017.03.07.-én rendelkezésre bocsájtott első DÉSZ változat alapján indult el.

A DÉSZ KV ütemezése		határidők
1.	A KV készítésének szükségességéről nyilatkozat, illetve a tervezett tematika megküldése a 2/2005. (I.11.) Korm. rendeletben megjelöltek számára	2016.09.08.
2.	Nyilatkozat beérkezések határideje	2016.09.08. + 30 nap
3.	A DÉSZ Megalapozó Tanulmányának elkészülte	2016 december
4.	Környezeti Vizsgálat készítésének kezdete	2017.02.28.
5.	A DÉSZ VIII munkaközi egyeztetési anyagának átadása	2016.03.01.
6.	A DÉSZ VIII. környezeti vizsgálat munkaközi anyagának elkészülte	2017.04.18.
7.	A környezeti vizsgálat munkaközi anyagának megküldése véleményezésre	2017.október
8.	A KV munkaközi anyagának véleményezési határideje	véleménykérés kézhezvétele + 30 nap

1. táblázat DÉSZ KV ütemezése

1.3. A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KÉSZÍTÉSE SORÁN TETT JAVASLATOK HATÁSA A TERV ALAKULÁSÁRA

A DÉSZ kidolgozói konstruktív hozzáállással segítették az SKV munkacsoport tevékenységét és ez a pozitív hozzáállás számottevően hozzájárult ahhoz, hogy a környezeti értékelés elkészült. A tervezők fokozott figyelmet fordítottak az SKV javaslatok figyelembevételére, bár a döntési mechanizmus (azaz egy - egy javaslat elfogadása vagy elvetése) nem ismert az SKV készítői előtt. Mivel a környezeti kidolgozás megkezdése már a DÉSZ munkaközi változatának elkészülte után kezdődött, ezért a folyamatos, iteratív jellegű konzultáció helyett a kész szabályozás véleményezése jellemezte. Összességében megállapítható, hogy a tervező kollégák adatszolgáltatásukkal jelentősen elősegítették az SKV munkacsoport tevékenységét, az SKV javaslatai a véleményezési időszak után a végleges dokumentációba kerülhetnek be.

1.4. A KÖRNYEZET VÉDELMEÉRT FELELŐS SZERVEK ÉS AZ ÉRINTETT NYILVÁNOSSÁG BEVONÁSA, VÉLEMÉNYEK FIGYELEMBEVÉTELE, AZ INDOKOK ÖSSZEFOGLALÁSA

A tervezett tematika megküldésre került a vélemények megkérése érdekében, a jogszabályban előírt szakhatóságok, érintettek számára. Az elkészült egyeztetési tervek környezeti értékelése folyamatosan történik. Az egyeztetés során a környezeti szempontú javaslatok beépítésre kerültek a tervbe.

Szervezet neve	Vélem. beérkezett	Szükségesnek tartja +/-	Nyilatkozat
Budapest Főváros Kormányhivatala Építésügyi és Örökségvédelmi, Hatósági, Oktatási és Törvényességi Felügyeleti Főosztály Dr. Sersliné Kócsi Margit állami főépítész	2016. 10. 20.	-	A környezeti vizsgálat szükségességéről a környezet és természetvédelmi államigazgatási szervek véleményét tartja mérvadónak.

DUNA-PARTI ÉPÍTÉSI SZABÁLYZAT (DÉSZ) VIII. ÜTEM NÉPSZIGET KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya	2016. 10. 18.	-	Környezeti vizsgálat készítését nem tartja szükségesnek.
Duna- Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság	-	-	Válasz nem érkezett.
Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálat	2016. 10. 04.	+	Környezeti vizsgálat készítése indokolt a Duna folyam medre és parti sávja, valamint a vízbázis érintettsége miatt. A 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet 4. melléklet szerinti tartalmi követelményeken túl ki kell térni a vízminőségvédelmi intézkedésekre.
Országos Vízügyi Főigazgatóság Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság válaszolt	2016. 10. 13.	-	Környezeti vizsgálat kidolgozásáról szóló nyilatkozat kiadásában nem érintettek.
Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság	2016. 10. 14.	+	Környezeti vizsgálat készítése indokolt a Duna folyam nagyvízi medrének érintettsége miatt. A 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet 4. melléklet szerinti tartalmi követelményeken túl ki kell térni a vízminőségvédelmi és árvízvédelmi intézkedésekre.
Budapest Főváros Kormányhivatala Népegészségügyi Főosztály	2016. 09. 22.	-	Környezeti vizsgálat készítése nem szükséges.
Nemzeti Közlekedési Hatóság Útügyi, Vasúti és Hajózási Hivatala	2016. 10.18.	-	A környezetvédelmi jogszabályokat és az érintett környezetvédelmi szervek előírásait be kell tartani, de nem nyilatkozott környezeti vizsgálat szükségességéről.
Nemzeti Közlekedési Hatóság Légügyi Hivatala	2016. 09. 22.	-	Környezeti vizsgálat szükségességéről nem nyilatkozott.
Budapest Főváros Kormányhivatala Műszaki Engedélyezési és Fogyasztóvédelmi Főosztály Útügyi Osztály	2016. 09. 02.	-	Környezeti vizsgálat szükségességéről nem nyilatkozott.
Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ	2016. 10. 13.	-	Környezeti vizsgálat szükségességéről nem nyilatkozott.
Budapest Főváros Kormányhivatala I. kerületi Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály	-	-	Válasz nem érkezett.
Budapest Főváros Kormányhivatala Földhivatali Főosztály	2016. 09. 21.	-	Termőföld érintettség hiányában a földvédelmi szempontok nem indokolják környezeti vizsgálat elkészítését.

Pest Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi és Erdőgazdálkodási Főosztály	2016. 10. 12.	-	Környezeti vizsgálat szükségességéről nem nyilatkozott.
Honvédelmi Minisztérium Hatósági Hivatal	2016.10. 10.	-	Környezeti vizsgálat szükségességéről nem nyilatkozott.
Budapesti Rendőr Főkapitányság Közlekedésrendészeti Főosztály	-	-	Válasz nem érkezett.
Pest Megyei Kormányhivatal Műszaki Engedélyezési és Fogyasztóvédelmi Főosztály Bányászati Osztály	2016. 10. 03.	-	Környezeti vizsgálat készítését nem tartja szükségesnek.
Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság	2016. 10. 10.	-	Környezeti vizsgálat szükségességéről nem nyilatkozott.
Országos Atomenergia Hivatal Nukleáris Biztonsági Igazgatóság	2016. 09. 29.	-	Környezeti vizsgálat szükségességéről nem nyilatkozott.
ÁNTSZ Országos Tisztifőorvosi Hivatal	2016. 09. 29.	-	Természetes gyógytényezők, gyógyhelyek érintettsége nem áll fenn, ezért a környezeti vizsgálat szükségességéről nem ad véleményt.

2. táblázat Vélemények

A partnerségi egyeztetés keretében az információk az alábbi csatornákon keresztül az érdeklődők számára is hozzáférhetővé váltak.

Honlap

A környezeti értékelés egyeztetési dokumentációja és az eljárással összefüggő összes nyilvános dokumentum közzétételre kerül a Főpolgármesteri Hivatal honlapján: <http://budapest.hu>.

Papír alapú hozzáférés

Nyomatott dokumentációk megtekintésére a Budapest Főváros Főpolgármesteri Hivatal Ügyfélszolgálati Irodáján ügyfélfogadási időben van lehetőség.

Általános véleményadási lehetőség

A <http://budapest.hu> honlapon a munka aktuális anyagai elérhetőek lesznek, velük kapcsolatban írásban bárki véleményt és észrevételt küldhet. A vélemények és észrevételek megadására a nyilvánosságra hozatal időpontjától legalább 30 nap határidőt biztosított.

A beérkező társadalmi vélemények figyelembevétele

Az előzetes környezeti vizsgálat 30 napos véleményezési ideje alatt a beérkezett észrevételeket feldolgozzuk és a résztvevő szakértők figyelembe veszik a dokumentációk véglegesítésekor.

1.5. A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KÉSZÍTÉSÉHEZ FELHASZNÁLT ADATOK FORRÁSA, AZ ALKALMAZOTT MÓDSZER KORLÁTAI, A FELMERÜLT BIZONYTALANSÁGOK

A környezeti értékelés keretében új felmérések, vizsgálatok elvégzésére nem volt lehetőség. A mellékelt tervek, tanulmányok, programok feldolgozása történt meg.

- Országos Területrendezési Tervről szóló - módosított 2014. január 1-től hatályos -2003. évi XXVI. törvény (OTrT);
- Fővárosi Településszerkezeti Terv 2015 (TSZT 2015)
- Budapest Főváros Rendezési Szabályzata – FRSZ (2015)
- Budapest Főváros XIII. Kerület Építési Szabályzat
- Budapest IV. kerület – Újpest, a Palotai-sziget D-i része, a Népsziget É-i része és a két sziget közé eső terület kerületi szabályozási terve (KSZT) (2008)
- DÉSZ Megalapozó vizsgálat Népsziget területére (2016)
- környezet védelméért felelős szervek által előzetes véleményezési eljárásban, illetve előzetes egyeztetések során közölt információk, adatok,
- vonatkozó jogszabályok, szabványok
- illetékes szakhatóságok adatszolgáltatása,
- önkormányzati adatszolgáltatás,
- készülő településrendezési eszközök,
- helyszínelések eredményei,
- szakmai tanulmányok, elemzések,
- légifotók, tervek, topográfiai térképek.

A KV tematika kialakítás alapelve, hogy a vizsgálat csak a DÉSZ várható környezeti hatásait értékeli. Nem vállal és nem vállalhat fel olyan feladatokat, melyeket más tervezési feladatok során kell megoldani (pl.: környezeti hatásvizsgálat, települési környezetvédelmi program, környezeti állapot mérések, vízgazdálkodási terv, rekultivációs terv, stb.). Jelen dokumentum ezért a rendelkezésre bocsájtott fővárosi fejlesztési dokumentumokon, önkormányzati elképzeléseken, fejlesztési szándékokon, valamint a tervezők által rendelkezésre bocsájtott dokumentumokon alapszik. A tervmódosítás egyeztetési dokumentuma tartalmazza a környezeti értékelés kapcsán felmerülő környezeti konfliktusokat feloldó területfelhasználási-, szabályozási megoldásokat, környezetvédelmi intézkedési javaslatokat. Mivel az értékelés a településrendezési terv várható környezeti hatásait nézi, ezért az értékelés tárgya alapvetően a következők vizsgálatára terjed ki:

- a szabályozási változtatások hatásai,
- a DÉSZ-ben megfogalmazott területhasználatok várható környezeti hatásai,
- a területhasználatokhoz kapcsolódó építési feltételek várható környezeti hatásai.

A tervezés során bizonytalanságot okoz, hogy a TSZT és DÉSZ a területeket sorolja be valamilyen meglévő, vagy tervezett területfelhasználásokba, illetve övezetekbe. A területhasználatok egyikéről sem állítható azonban, hogy környezetterhelő és az sem, hogy milyen mértékben. A környezetterhelés az ott alkalmazásra kerülő technológiából fakad, amire viszont a településrendezési tervnek kis hatása van. Bármely övezet (legyen az akár gazdasági, különleges, vegyes, lakó, vagy mezőgazdasági, stb.) az ott alkalmazott technológiai megoldásoktól függően lehet környezetterhelő, vagy akár környezetbarát is.

Bizonytalansági tényező az is, hogy a TSZT és a DÉSZ csak a lehetőségeket teremti meg arra, hogy a tervezett új területfelhasználások, illetve övezetek megvalósuljanak. Hogy ebből mennyi valósul meg az már többnyire a gazdasági környezeten, a piaci résztvevőkön, a lakosságon, vagy a gazdasági élet szereplőin múlik.

2. A terv rövid ismertetése

2.1. A TERV CÉLJAINAK, TARTALMÁNAK ÖSSZEFOGLALÓ ISMERTETÉSE

Az egyes ingatlanok fővárosi önkormányzat részére történő átadásával összefüggő törvénymódosításokról szóló 2013. évi LXXIV. törvény – többek között – módosította az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv.) fővárosi településrendezési eszközökre vonatkozó előírásait, bevezette a Duna-parti építési szabályzat (DÉSZ) fogalmát, és a Fővárosi Önkormányzat felhatalmazást kapott arra, hogy a Duna főmedrével közvetlenül határos telkek és a Margitsziget területének építési rendjét és rendeltetését a helyi sajátosságoknak megfelelően rendeletben szabályozza.

Az Étv. 14/A. § (2) bekezdés d) pont értelmében a Fővárosi Önkormányzat a DÉSZ-t a Fővárosi településszerkezeti terv (TSZT 2015) és Budapest főváros rendezési szabályzata (FRSZ) alapján dolgoztatja ki. A Fővárosi Közgyűlés 2015. január 28-i ülésén megalkotta az FRSZ-ről szóló 5/2015. (02.16.) számú önkormányzati rendeletét, és 50/2015. (01.28.) számú határozatával elfogadta a TSZT 2015 tervet, amelyek március 18-án léptek hatályba, ezzel a DÉSZ elkészítésének alapfeltétele adottá vált.

Az Étv. 2. § 11. pontja értelmében a DÉSZ helyi építési szabályzat. A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (továbbiakban Korm. rendelet) 2. § 2. pontja szerint a helyi építési szabályzatban együtt tervezendő terület:

- „a) egy vagy több településszerkezeti egység, vagy
- b) legalább a sajátos használat szerint azonos, vagy a tervezett szabályozás szempontjából kapcsolódó telektömbök együtteséből álló, együttműködő összefüggő terület”.

2.2. A TERV ÖSSZEFÜGGÉSE MÁS RELEVÁNS TERVEKSEL, ILLETVE PROGRAMOKKAL

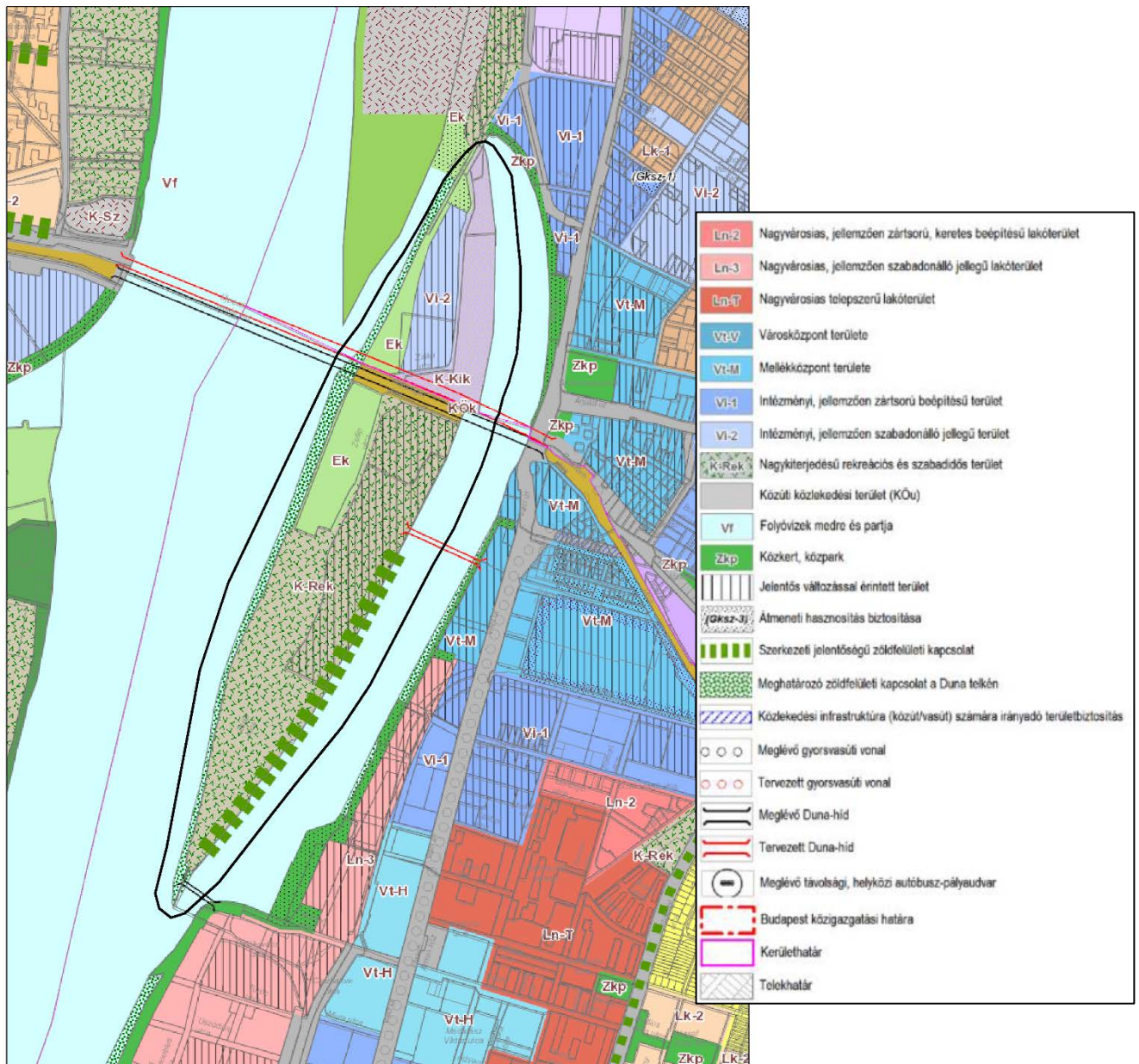
Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv.) 2013. január elsejei hatállyal a főváros korábbi kétszintű szabályozási rendjét megváltoztatta. Az Étv. szerint a főváros településrendezési eszközei a Településszerkezeti terv, Fővárosi rendezési szabályzat, Duna-parti építési szabályzat, kerületi építési szabályzatok. A Duna-parti építési szabályzat így a mellékelt településrendezési eszközökkel van kapcsolatban:

- Fővárosi Településszerkezeti Terv 2015 (TSZT 2015)
- Budapest Főváros Rendezési Szabályzata – FRSZ (2015)
- Budapest Főváros XIII. Kerület Építési Szabályzat (2016)
- Budapest IV. kerület – Újpest, a Palotai-sziget D-i része, a Népsziget É-i része és a két sziget közé eső terület kerületi szabályozási terve (KSZT) (2008)

Fővárosi Településszerkezeti Terv 2015 (TSZT 2015)

Budapest településrendezési eszközeinek alapja a Budapest 2030 hosszú távú városfejlesztési koncepcióra épülő új Településszerkezeti Terv. A TSZT rendeltetése az Étv. szerint többek között az, hogy a Budapest 2030

koncepcióban foglalt célok megvalósítását biztosítsa. A terv egyik fontos szerepe, hogy a főváros kétszintű önkormányzati rendszerének keretei között ezen célokat közvetítse a részletesebb kerületi rendezési eszközök felé is. Így a Duna-parti építési (DÉSZ) szabályzat is meg kell, hogy feleljen a TSZT-ben foglaltaknak (szerkezeti terv leírása és szerkezeti tervlapok), valamint a Fővárosi Rendezési Szabályzatnak (FRSZ). Emellett a szabályzatoknak az OTÉK előírásait is figyelembe kell venniük, kivéve, ha a TSZT vagy az FRSZ attól Budapest sajátosságaira tekintettel egyes kérdésekben másként határoz, vagy rendelkezik. A két településrendezési eszközt (TSZT, FRSZ) együtt kell figyelembe venni a Duna-parti építési szabályzat megalkotása során. A DÉSZ legfontosabb tervezési kereteit így a TSZT és az FRSZ jelentik.

1. ábra Fővárosi Településszerkezeti Terv (2015)

Budapest Főváros Rendezési Szabályzata – FRSZ (2015)

Az Étv. 2. § 35. pontja szerint a Fővárosi rendezési szabályzat feladata az OTÉK és a TSZT figyelembevételével a fővárosban a településrendezés és az építés összehangolt rendjének biztosítása, aminek érdekében meg

kell határozni (1) a területfelhasználási egységek beépítési sűrűségét, (2) meghatározott területek beépítési magasságát és (3) a fővárosi infrastruktúra területbiztosítását. A Duna-parti építési szabályzat hatálybalépéséig az Étv. 14/B. §-ban meghatározott területekre vonatkozóan a fővárosi kerületi önkormányzat által elfogadott településrendezési eszközöket kell alkalmazni. A TSZT alapján készült FRSZ mint a két meghatározó településrendezési eszközt együtt kell figyelembe venni a DÉSZ készítése során.

Budapest Főváros XIII. Kerület Építési Szabályzat - 2016

A kerületi építési szabályzatot Budapest XIII. kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 16. §-ának (1) bekezdésében, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 14. §-ának (3) bekezdése alapján 2016-ben fogadta el (Budapest Főváros XIII. Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzat (19/2016 (XI.15.)). A Duna-parti területekre a DÉSZ elkészültéig és elfogadásáig a 56/2001. (XII. 20.) Budapest Főváros XIII. kerületi önkormányzati rendelettel elfogadott Budapest Főváros XIII. Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzat érvényes. . A Duna-parti építési szabályzat hatálybalépéséig az Étv. 14/B. §-ban meghatározott területekre vonatkozóan az FRSZ-el összhangban a kerületi önkormányzat által elfogadott településrendezési eszközöket kell alkalmazni. Jelen környezeti vizsgálat fő feladata az ettől a hatályos KVSZ-től való eltérés vizsgálata.

Budapest IV. kerület – Újpest, a Palotai-sziget D-i része, a Népsziget É-i része és a két sziget közé eső terület kerületi szabályozási terve (KSZT) (2008)

A IV. kerületi építési szabályzatot Újpest Önkormányzat Képviselő-testülete a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 16. §-ának (1) bekezdésében, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 14. §-ának (3) bekezdése alapján a 34/2008. (XII.22.) számú rendelettel hagyta jóvá a Népsziget északi felére vonatkozó kerületi szabályozási tervet (KSZT). A Duna-parti építési szabályzat hatálybalépéséig az Étv. 14/B. §-ban meghatározott területekre vonatkozóan az FRSZ-el összhangban a kerületi önkormányzat által elfogadott településrendezési eszközöket kell alkalmazni. A környezeti vizsgálat keretében az ettől való eltérést vizsgáljuk.

3. A terv környezeti hatásai, következményei

3.1. A TERV CÉLJAINAK ÉRTÉKELÉSE A NEMZETKÖZI, NEMZETI ÉS BUDAPESTI KÖRNYEZET- ÉS TERMÉSZETVÉDELMI CÉLOK TEKINTETÉBEN

A tervek, programok környezeti értékelése során nehéz olyan abszolút határértékeket, mutatókat meghatározni, amelyekkel egy terv hatékonyságát vizsgálni lehet. Ezt határértéket, „zsinórmértéket” mindenkor a nemzeti, budapesti területfejlesztési, környezetvédelmi programok, stratégiák célkitűzései jelentik, amelyhez a tervezés során alkalmazkodni kell. A Duna-parti Építési Szabályzat (DÉSZ) VIII. ütem szabályozási tervének kereteit is az alábbi koncepciók, programok, stratégiák adják meg:

- Budapest 2030 Hosszú távú városfejlesztési koncepció
- ITS Budapest stratégia 2020, Integrált Településfejlesztési Stratégia, (2014)
- Barnamezős Területek Fejlesztése Tematikus Fejlesztési Program, 2014
- Budapest Területfejlesztési Koncepciója (2014)
- Budapest Integrált Területi Programja – ITP, (2015)
- Budapest Környezeti Állapotértékelése, 2015
- Duna menti területek összehangolt fejlesztése tematikus fejlesztési program (2014)

Budapest 2030 Hosszú távú városfejlesztési koncepció

A koncepció hosszú távra meghatározza a Budapest Duna-parti területeinek fejlődését. A fejlesztési koncepció az integrált településfejlesztési stratégia vonatkozó megállapításai fejezetében többek között rögzíti a Duna a város életében betöltött meghatározó szerepét. A Duna-partok a fővárosi jellegzetes zónák közül az elővárosi zóna területén a leginkább természetközeli. A város és a Duna kiegyensúlyozott kapcsolatának megteremtése a partközeli funkcióváltások révén kell, hogy megtörténjen. A Dunával együtt élő város célkitűzés révén több feladat is kapcsolódik a területhez. A fejlesztési koncepció egyik fő szlogenje a „Dunával együtt élő város”, amely szinte minden későbbi készült területfejlesztési koncepcióban visszaköszön. A Budapest 2030 hosszú távú fejlesztési koncepcióban számos olyan feladat megfogalmazódott, amely a vizsgált Duna-szakaszra vonatkozik.

Budapest 2030 Hosszú távú városfejlesztési koncepció IV és XIII. kerület dunaparti területét érintő feladatok	Illeszkedés	DÉSZ VIII. célkitűzések
A Duna menti területek funkcióbővítése a barnamezős területek hasznosításával.	● ● ●	A szabályozási terv célrendszere tükrözi a „zöld” szemléletet, a fenntartható fejlődés alapelveit. A területek szabályozásánál törekszik a barnamezős területek rehabilitálására, a Duna-parti területek, Duna-parti sétány kialakítására, barnamezős területek rehabilitálása. (pl. A Ganz Hajó és Darugyár felhagyott ipari területeinek rehabilitálása.)
Duna természeti adottságainak kihasználása: A természetközeli területek védelmének biztosítása és a vízi szállítást igénylő gazdasági funkciók térnyerésének lehetővé tétele jelenti.	●	Természetvédelmi területek ugyan nem találhatók a DÉSZ területén, de természeti értékekben gazdag a terület
A Duna-partok elérhetőségének, közcélú	● ●	A Duna-parti megközelíthetőségének vizsgálata

hasznosításának megteremtése: A feladathoz kapcsolódik a Duna-part gyalogos és kerékpáros bejárhatóságának biztosítása.		szerepel a DÉSZ céljai között (gyalogoshíd, part menti sétány)
A Duna-part menti turisztikai és rekreációs területek fejlesztése és decentralizálása: A feladat részeként a területet érinti a látogatott partszakaszok hosszának további növelése, a hajózás fejlesztése, és a kulturális örökségi értékek bemutatása.	● ● ●	A DÉSZ alapelve, hogy biztosítsa a Duna-part megközelíthetőségét, bejárhatóságát. A kulturális értékek védelmét. A MTK Központi kajak kenu telep és Budapesti Csónakház melletti Duna-parti sétány kialakítása.
A Duna menti közlekedési elemek elválasztó hatásának csökkentése.	● ● ●	A Gács utca folytatásában a Népszigetre tervezett új gyalogos út javíthatja a területet megközelíthetőségét.
Duna vízi útként történő jobb kihasználása: A személyforgalmú kikötők létesítésével.	● ●	Új személyforgalmú kikötő a területen nem létesül, de a Duna-part rehabilitálását tartalmazza a DÉSZ szabályozás.

3. táblázat Összehasonlítás a Budapest 2030 célkitűzéseivel

Budapest 2020, Integrált Településfejlesztési Stratégia

Ahogy országos szinten a Nemzeti Fejlesztés 2030 úgy fővárosi szinten a Budapest 2020 dokumentum az, amely meghatározza stratégiai fejlesztési irányait. Az ITS egyik fő mottója a „Dunával együtt élő város”. Az ITS szerint a Duna menti zónába tartozó területek fejlesztéseit úgy kell megvalósítani, hogy a rehabilitálással együtt a területek újra a városi szövet szerves részeivé váljanak. Ezek a Duna-parti területek az elmúlt időszakban az új szemléletű városfejlesztési koncepciókban felértékelődtek, új szerepet kaptak. A DÉSZ kapcsán a Duna menti területek fejlesztését a funkcióváltással kívánja a főváros megvalósítani. A területeken a lakó, iroda, rekreációs, és sportfejlesztések megvalósításával érhető el a változás. A Duna gazdasági program a köztulajdonú kikötői infrastruktúrát és szolgáltatások fejlesztését a vízparti területek gazdasági hasznosításával kívánja előmozdítani.

A környezettel kapcsolatos célkitűzéseket a mellékelt ábra 5-10 pontjai jelentik. A barnamezős területek rehabilitálása és a Dunával élő város koncepciója itt is kiemelt figyelmet kap.

2. ábra A Budapest 2020 célrendszere

Budapest 2020, Integrált Településfejlesztési Stratégia környezeti célkitűzései	Illeszkedés	DÉSZ VIII. kapcsolódás
A Zöld Program keretében a városi zöldfelületi, zöldterületi rendszerének hosszú távú megújítása kiemelt feladat. A stratégia célkitűzései között szerepel az alulhasznosított parkok, zöldfelületek vonzerejének növelése. (Duna-ág és Duna menti területek, Rákos és Szilas patak, Észak Csepel, Hajógyári sziget. stb.) A fővárosi 2014-2020 projektek között szerepel a belvárosi Duna-partok komplex közterületi rehabilitációja.	● ● ●	A Duna-partok komplex rehabilitációja, új zöldterületek létesítése, a meglévő zöldterületek fejlesztése összhangban van a Budapest 2020 Zöld Programjával.
Integrált Dunapart stratégia – A Duna menti zónában tervezett rövid- és középtávú fejlesztési projektek városszerkezeti integrálásával és megvalósításával kapcsolatos stratégia, koordináló mesterterv és finanszírozási program kidolgozása.	● ●	A Duna-parti területek integrált egységes szemléletű szabályozása elvárásai szerint a DÉSZ is ezt a koncepciót szolgálja.
A „Dunával együtt élő város” területi cél keretében a program középtávú céljai a következők: - árvízvédelem megújítása - partszakaszok gyalogos elérésének biztosítása - közlekedési kapcsolatok javítása - rekreációs turisztikai potenciál kiaknázása - barnamezős területek fejlesztése - hajózás fejlesztése - kisvízfolyás-torkolatok revitalizációjának előkészítése - víz újrahasznosítása	● ● ●	A DÉSZ szemléletében és szabályozási eszközrendszerében az ITS célkitűzéseit követi. Az árvízvédelem, a parti területek megközelíthetőségének biztosítása, a hajózás és a közlekedés fejlesztése hangsúlyosan megjeleni a DÉSZ fő célkitűzései között.
Budapesti és regionális kerékpáros közlekedés programja: kerékpárosbarát területi átalakítások; kerékpáros főhálózati elemek fejlesztése (meglévő elemek korszerűsítése és új elemek kialakítása összesen kb. 250*km); Duna-menti (EuroVelo) útvonal fejlesztése; kerékpáros-gyalogos kishidak megvalósítása.	● ● ●	A Duna-parti kerékpárút és sétány fejlesztése összhangban van az ITS célkitűzéseivel. A Gács utca folytatásában a Népszigetre tervezett új gyalogos és kerékpáros híd szintén hozzájárul a célkitűzés megvalósításához.

4. táblázat Összehasonlítás a Budapest 2020 program célkitűzéseivel

Budapest Területfejlesztési Konceptiója (2014)

Budapest Területfejlesztési Konceptiója a Városfejlesztési Konceptió céljaival összhangban, a vonatkozó, a területfejlesztési konceptiók és területrendezési tervek tartalmi követelményeiről szóló 218/2009.(X.6.) kormányrendelet szerinti tartalmi követelményeknek megfelelően kiegészítve, illetve az ott meghatározottakra fókuszálva került kidolgozásra. A területfejlesztési konceptió javaslata megfogalmazza a térség 2030-ra elérni kívánt jövőképét, térstruktúráját, valamint a 2020-ra szóló átfogó és stratégiai célokban előirányzott célállapotot. A BTFK célrendszere között kiemelt súllyal szerepel „a város és a Duna együttélésének megteremtése”. A kilenc stratégiai cél és a cél elérését támogató prioritások között külön kiemelt fejezetként szerepel a „Környezeti erőforrások védelme és fenntartható használata, a természeti értékek és táji adottságok megőrzése.

Budapest Területfejlesztési Konceptiója	Illeszkedés	DÉSZ VIII kapcsolódás
5.2. Barnamezős területek funkcióváltása	● ● ●	A DÉSZ a barnamezős területek funkcióváltását,

		rehabilitálását és városi szövetbe kapcsolást elősegíti.
5.4. A Dunával együtt élő város	● ● ●	A Dunával együtt élő város koncepció szinte mindenhol megjelenik a DÉSZ szabályozásaiban.
6.1. Zöld- és egyéb biológiailag aktív felületek megőrzése, növelése	● ● ●	A Népsziget területe zöldfelületekben gazdag. A tervezett szabályozás hozzájárul biológiai aktivitásérték növeléséhez, a zöldfelületek védelméhez.
6.2. Természeti- és tájképi értékek megőrzése	● ● ●	A Népsziget Budapest egyik olyan magas zöldfelületi intenzitással és alacsony beépítési százalékkal rendelkező területe, amely jelentős tájképi és természeti értékkel bír.
6.3. Zaj- és légszennyezés csökkentése	●	A DÉSZ kapcsán a Duna-parti területek zaj-és légszennyezése a megnövekedő gépkocsi forgalom miatt valószínűleg növekedni fog..
6.4. Korszerű hulladékgazdálkodás és talajvédelem	●	A DÉSZ szabályozási javaslatai, a barnamezős területek rehabilitálása csökkenteni a fogja a talajszenyezettséget.
6.5. Korszerű vízgazdálkodás	● ● ●	A vízrendezés, árvízvédelem, a csapadékvizek lefolyásának lassítása hozzájárul a korszerű vízgazdálkodás célkitűzéseinek megvalósításához.
7.3. Közösségi közlekedés fejlesztése	● ●	A Duna-part megközelíthetőségének és végigjárhatóságának biztosítása hozzájárul a BTK célkitűzések megvalósításához.

5. táblázat Összehasonlítás a Budapesti Területfejlesztési Koncepcióval

Barnamezős Területek Fejlesztése Tematikus Fejlesztési Program, 2014

A barnamezős területek újrahazsnosítása elengedhetetlen ahhoz, hogy a város kompakt maradjon, és a városon belüli utazási szükségletek csökkenjenek, vagy legalább ne növekedjenek tovább. A városszövetben jelentős kiterjedésű, több mint 1200 hektárnyi olyan terület található, amely korábbi funkcióját elveszítve használaton kívülinek vagy alulhasznosítottak tekinthető. projektek fontos részét képezi a területek környezeti kárfelmérése, kárenyhítése, illetve az érintett területeken közösségi funkciók és zöldfelületek létesítése, a terület megnyitása a széles nyilvánosság előtt. A XIII kerület északi részén a Duna-parti területek jelentősen érintettek barnamezős területekkel (valamikor hajógyári területek).

Projekt benyújtó szervezet (projektgazda): Budapest Főváros Önkormányzata
 Projekt helyszíne: Budapest közigazgatási területe
 Kapcsolódó középtávú cél(ok): KT.3.3.
 Projekt indikatív összköltsége 2020-ig: 1 000 millió Ft

3. ábra Barnamezős területek fejlesztésének menedzselése

A projekt célja a barnamezős területek funkcióváltásának és/ vagy gazdasági prosperitásának elősegítése az intézményi eszközrendszer kialakításával.

Barnamezős Területek Fejlesztése Tematikus Fejlesztési Program célkitűzései	Illeszkedés	DÉSZ VIII kapcsolódás
Az egykori hajógyári területek kármentesítése és fejlesztése.	● ● ●	A fejlesztések megelőző lépése a területek kármentesítése. A DÉSZ fejlesztései (zöldfelület fejlesztésekkel és promenád kialakítással, új gyalogoshíd kialakítása) közvetve a terület kármentesítését segítik elő.

6. táblázat Összehasonlítás Barnamezős Területek Fejlesztése Tematikus Fejlesztési Program célkitűzéseivel

Duna menti területek összehangolt fejlesztése tematikus fejlesztési program (2014)

Budapest Főváros Önkormányzata a 2014 júliusában a tematikus fejlesztési programok között fogadta el a Duna menti területek összehangolt fejlesztése tematikus fejlesztési programot (TFP). A TFP célja, hogy meghatározza a Duna menti zóna jövőbeni fejlesztésének irányait, koordinálja és egységes keretbe rendezze a stratégiai célok megvalósítását, valamint a Duna adta potenciál kiaknázását leginkább segítő fejlesztéseket. A tematikus fejlesztési program az alábbi fő célkitűzéseket tartalmazza:

Duna-parti és világörökségi területek védelme

A Duna-parti UNESCO Világörökség, a panoráma, az itt lévő védett értékek felhívja a figyelmet az egyes Duna partszakaszok karakterének megfelelően történő fejlesztések fontosságára. Problémát jelent azonban, hogy a védett értékek mellett gyakran nem a karaktert erősítő beruházások valósulnak meg. Fontos cél, hogy az ingatlanfejlesztések az egyes partszakaszok eltérő karakterének megfelelően valósuljanak meg, a hatékony területfelhasználás, a városias beépítés és a városszövet tagoltságának megtartásával.

Egészséges környezet kialakítása

Az egészséges környezet megteremtésének alapfeltétele az olyan problémák megoldására, mint a talajszennyeződés megszüntetése; az egészségre ártalmas és a rekreációs-turisztikai potenciált rontó nagyfeszültségű vezetékek átvezetésének felülvizsgálata; az alulhasznosított zöldterületek közcélú hasznosítása; az árvízvédelmi rendszer hiányosságainak felszámolása; a Duna menti gyógyfürdők, kutak kihasználásának felülvizsgálata; a Nagy-Duna javuló vízminőségének megőrzése.

Víz és város kapcsolatának biztosítása

Az életteli teli, sokszínű rekreációs és sportlehetőséget kínáló partok kialakítása, az attraktív, decentralizált turisztikai kínálat növelése, a kerékpárutak és gyalogos sétányok a szigetek integrálásával történő kialakítása illetve a közlekedési pályák (rakpart, vasút) a part megközelítését nem zavaró jelenléte alkotják.

Barnamezős területek gazdaságfejlesztése

A barnamezős területek funkcióváltása elősegíti a gazdasági telephelyként történő megújítást, a magasabb hozzáadott értékű ágazatok megtelepedését, a kreatív ipar és klaszterek megtelepedése révén, az oktatási és kulturális célú beruházások megjelenését.

Duna menti területek összehangolt fejlesztése tematikus fejlesztési program (2014)	Illeszkedés	DÉSZ VIII kapcsolódás
1. Duna-parti és világörökségi területek védelme	● ● ●	A Népsziget területe a világörökségi térséggel már nem érintett. A legközelebbi terület a Jászai Mari tér hídfő feletti része. A Duna-part védelme azonban itt is kiemelt fontosságú.
2. Egészséges környezet kialakítása	● ●	Az egészséges környezet kialakításának fontosságát a DÉSZ is tartalmazza.
3. Víz és város kapcsolatának biztosítása	● ● ●	A DÉSZ összhangban van a zöldfelület fejlesztésekkel és promenád kialakítással. A Duna megközelíthetőségének és végigjárhatóságának biztosítása a DÉSZ kiemelt feladata. A Gács utca folytatásában új gyalogos híd biztosítja a terv szerint a Népszigetre történő áthaladást.

7. táblázat Összehasonlítás a Duna menti területek tematikus fejlesztési program célkitűzéseivel

Budapest Integrált Területi Programja – ITP, (2015)

Az Integrált Területi Program (ITP) készítésének célja a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatásokon alapuló VEKOP támogatások körének meghatározása volt. Az ITP-k már nem tartalmaztak projekt szintű javaslatokat, csak az egyes intézkedések leírását, illetve a kiválasztás szempontrendszerét. A Dunához kapcsolódó fejlesztések a „Fenntartható multimodális mobilitás elősegítése” intézkedésen belül jelentek meg. A Budapest 2030 koncepcióban megfogalmazottakkal összhangban a jövőkép markáns városfejlesztési tengelyként határozza meg a Duna-partot, amely jelenleg a városi lakosság számára nehezen megközelíthető, csak rövid szakaszokon képezi részét a város életének. Gazdasági és turisztikai szempontból egyaránt fontos a partok elérhetővé tétele a gyalogosok és kerékpárosok számára. A DÉSZ szabályozásai az ITP célkitűzéseivel összhangban állnak.

Budapest Környezeti Állapotértékelése, 2016

Az értékelés a környezeti elemek állapotára és az elemeket állapotát befolyásoló tényezőkre terjedt ki. A dokumentum a legfontosabb budapesti jellemzőket foglalja össze. Az elemek állapotán belül a természeti környezet, az épített zöldfelületek, a talaj, a vizek, a levegőminőség, a klimatikus viszonyok, a zajterhelés helyzetét értékelték. Az egyes fejezetek rövid intézkedési javaslatokkal zárulnak. Az állapotértékelés alapjául szolgált az 1259/2017. (08.30.) Főv.Kgy. határozattal jóváhagyott „Budapest Környezeti Programja 2017-2021”-nek. A DÉSZ készítése során az állapotértékelés adatai felhasználásra kerültek a megalapozó tanulmányban.

3.2. A TERVELL ÖSSZEFÜGGÉSBEN LÉNYEGES JELENLEGI KÖRNYEZETI HELYZET BEMUTATÁSA

3.2.1. Közvetett és közvetlen hatásterület lehatárolása

A Duna-parti építési szabályzat (DÉSZ) VIII. üteme a Népsziget teljes területe (IV. és XIII. kerület). A Népsziget vizsgált területének mérete 43,6 ha, ebből a fővárosi jogkörű tervezési terület (DÉSZ) mérete 22,6 ha, XIII. kerületi jogkörű tervezési terület mérete 11,8 ha és IV. kerületi jogkörű tervezési terület mérete 9,2 ha.

3.2.2. A környezeti állapot jellemzése

Földtani adottságok, domborzati viszonyok

A terület Magyarország kistáj beosztása alapján a Dunamenti-síkság Vác-Pesti-Duna-völgy kistájához tartozik. A Népsziget a mesterséges földnyelv révén jelenleg félszigetként kapcsolódik északról a Palotai-szigethez. Nyugatról a Duna főmedre, keletről az Újpesti-öböl (Téli kikötő) határolja. A sziget eredendően sík területén mára változatosabb terepviszonyok alakultak ki az ember tájalakító tevékenysége révén, melynek alapvető célja az árvizek elleni védekezés. A mesterséges feltöltés vastagsága helyenként több méter.

A szigetet az északi (Újpesthez tartozó) végén az 1830-as években töltéssel összekötötték a pesti parttal, így hozva létre a Téli Kikötő mintegy 28,6 hektáros öblét. Az öböl egykor hajógyártás színtere volt, ma a horgászat és vízi sportok szerelmesei is fontos részei az arculatának. Az Újpesti öböltől délre a kavicsbányászat eredményeként alakult ki a mesterséges FOKA-öböl.

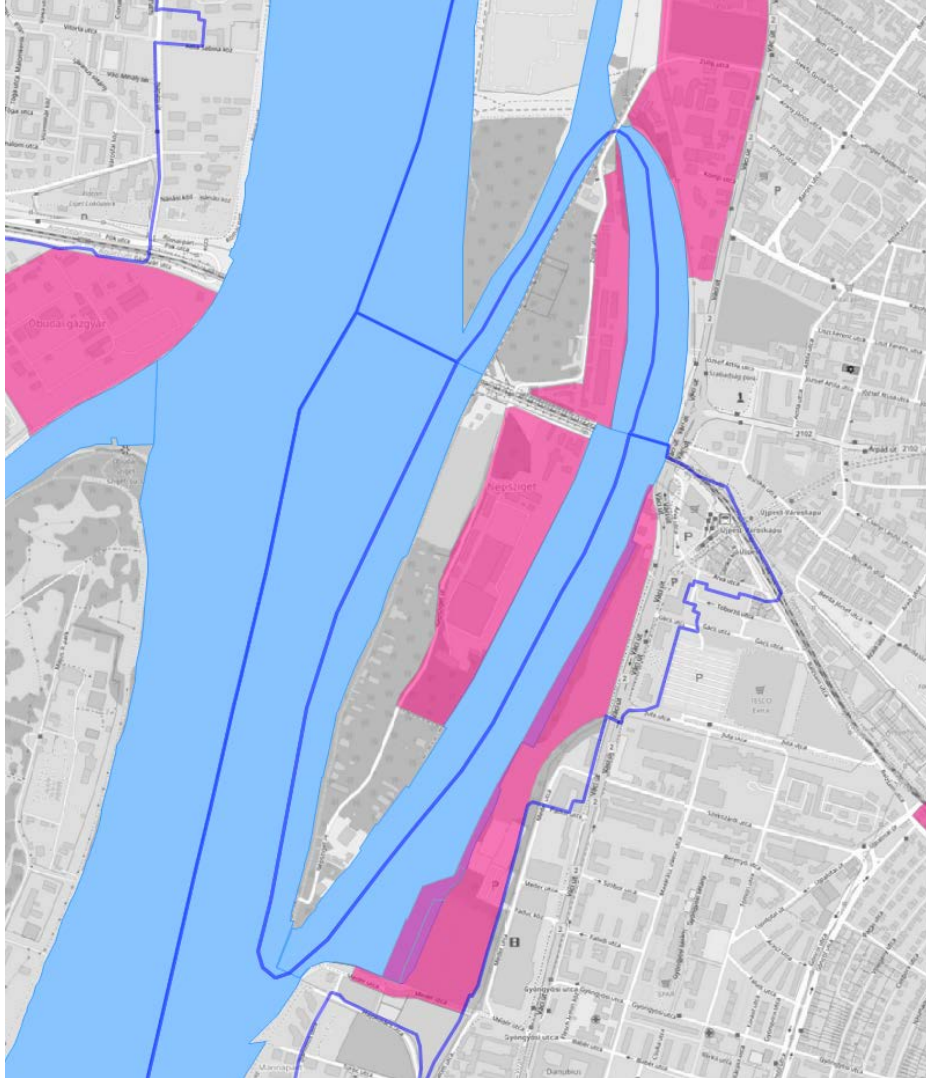
Az alaphegységet a túlnyomórészt triász karbonátos képződmények alkotják. A fedetlen földtani alapot a foraminiferás agyagmárga, agyag („Kiscelli agyag”), illetve homok, homokos agyag alkotja. Jelenleg a felszint néhány méter vastag holocén öntésiszap borítja, de az ezek alatt települt folyami kavicsos rétegsor is a folyó medrének negyedidőszaki eltolódása, kanyargása során halmozódott fel. A beépített területeken az ártéri szintek 1-5 m vastagságban mesterségesen feltöltöttek.

Talajviszonyok

A vizsgált terület talajadottságait meghatározza a folyó közelsége, különböző öntéstalajok borítják a folyóvízi üledékeket. A Népsziget aktuális talajállapotára vonatkozóan nem áll rendelkezésre mérési adat. A sziget XIII. kerületi részére vonatkozóan 2007-ben készült talajmechanikai, hidrológiai és szennyezettségi vizsgálat – négy mintavételi fúráspontra alapján. A vizsgálat alapján eredetinek mondható, bolygatatlan talajfelszín alig található a térségben. A felszint változó vastagságú (1-3,5 m) salakos-homokos, építési törmelékes feltöltés borítja. Az egykori erdőterület pusztulását okozó homokos-salakos anyaggal elvégzett feltöltés vastagsága 2-3 méter. A feltöltések alatt finomszemcsésű homok, iszapos homokliszt és iszaptalajok fordulnak elő. A mélyebb rétegekben lévő felsőpleisztocén folyami homok, kavicsos homok, homokos kavics összetételű a folyam teraszképződményét.

Átlagosan 12-14 méter métertől középmiocén agyag, agyagmárga, illetve felsőoligocén agyag, agyagmárga rétegek alkotják a közvetlen alapkőzetet nagyobb vastagságban települve. A fúrásokból vett minták alapján a talajvíz vizsgált fémtartalom értékei „figyelemfelkeltő” kategóriába tartoztak, a talajvíz oldott szénhidrogén tartalma az intézkedési szintet nem haladta meg. A talajminták kötött szénhidrogén és ólom koncentrációja szintén „figyelemfelkeltő” kategóriába tartozott, míg összes kioldható fémtartalom mérsékelt, intézkedési szintet nem meghaladó mértékben volt kimutatható.

Fentiek alapján – és tekintettel a Népszigeten egykor meghatározó ipari tevékenységekre – a vizsgált terület potenciális talajszennyezettként kezelendő, különösen az egykori Ganz gyár és a MAHART Hajójavító telke (70404 és 25992/3 hrsz.). (Forrás: Talajmechanikai, hidrológiai és szennyezettségi vizsgálatok, XIII. ker. Népsziget, Szitnyai György, 2007.)

4. ábra Potenciálisan talajszennyezett területek

Vízrajz

A Népszigeten részben a mérete, részben pedig a beépítettsége okán felszíni vizek, vízfolyások nem jelennek meg. A talajvíz gyakorlatilag a Duna mindenkori állásától, minősége pedig a Duna vízminőségének függvénye. A tervezési területet védendő ivóvízbázis nem érinti, ugyanakkor a felszín alatti vizek állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII.25.) KvVM rendelet értelmében a XIII. kerület „érzékeny”, míg a IV. kerület „kiemelten érzékeny” felszín alatti vízminőség-védelmi kategóriába tartozik. Az Újpesti-öböl vízminősége az adottságai alapján rosszabb a főágénál. A Ganz hajójavító tevékenységéből és a téli kikötő hajóforgalmának adódó szennyezőanyag-kibocsátások hígulása – számottevő vízáramlás hiányában – gyengébb. A pangó vizes állapot a feliszapolódásnak és egyúttal a szervesanyag feldúsulásnak kedvez, ami időről időre a meder kotrását teszi szükségessé.

A fúrásokból vett minták alapján a talajvíz vizsgált fémtartalom értékei „figyelemfelkeltő” kategóriába tartoztak, a talajvíz oldott szénhidrogén tartalma az intézkedési szintet nem haladta meg. A talajminták kötött szénhidrogén és ólom koncentrációja szintén „figyelemfelkeltő” kategóriába tartozott, míg összes kioldható fémtartalom mérsékelt, intézkedési szintet nem meghaladó mértékben volt kimutatható. Fentiek alapján – és tekintettel a Népszigeten egykor meghatározó ipari tevékenységekre – a vizsgált terület potenciális talajszennyezettként kezelendő, különösen az egykori Ganz gyár és a MAHART hajójavító telke (70404 és 25992/3 hrsz.).

A vizsgált területen meghatározóan fontos a Duna és öblözetének vízminőség-védelme. A terület csatornázottsága jelenleg nem megoldott, így a kommunális és technológiai eredetű szennyvizek veszélyeztetik a felszíni és felszín alatti vizeket. A Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya (a továbbiakban: Kormányhivatal) a fővárosi Dunaszakasz vízminőségét három országos törzshálózati mintavételi helyen méri, a vonatkozó jogszabálynak megfelelően. A vizsgált területhez közel eső újpesti mérési ponton 2007 és 2014 közötti időszakban mért adatok alapján megállapítható, hogy a Duna vízminősége néhány paramétertől eltekintve megfelel a jogszabályban előírt határértékeknek, de az oxigénháztartás jellemzői tekintetében kedvezőtlen értékek mérhetők. Az újpesti szakaszon a víz minősége valamivel kedvezőbb a Nagytéténynél mértéknél, de a folyó a főváros közigazgatási határához már a fent említett szennyezéssel érkezik. Különösen 2010-ben haladta meg a vízminőségi paraméterek koncentrációja a határértékeket több komponens (ortofoszfát, összes foszfor, biokémiai oxigénigény, nitrát-nitrogén) esetében. Az elmúlt években valamelyest javult az állapota, és csak az oxigénháztartás mutatkozott kedvezőtlennek. Összességében elmondható, hogy a Duna szakaszára, a különböző minőségi elemek (fizikai-kémiai, biológiai, hidromorfológiai jellemzők) tekintetében a jó vagy a mérsékelt állapot/potenciál jellemző. Az Újpesti-öböl vízminőségére vonatkozóan nem áll rendelkezésre aktuális mérési adat, de a víz minősége minden valószínűség szerint rosszabb a főágénál. A Ganz hajójavító tevékenységéből és a téli kikötő hajóforgalmának adódó szennyezőanyag-kibocsátások hígulása – számottevő vízáramlás hiányában – gyengébb. A pangó vizes állapot a feliszapolódásnak és egyúttal a szervesanyag feldúsulásnak kedvez. A víz kellemetlen szagára vonatkozóan előfordulnak lakossági panaszok.

Vízellátás, csatornázás

A vizsgált terület vízellátása a Fővárosi Vízművek hálózatáról történik. A Népsziget területén kiépített közüzemi csatornahálózat nem létesült. A terület csatornázása során elválasztott rendszerű csatornahálózatot kell kialakítani. Az összegyűjtött csapadékvizek befogadója a Duna. Az FCSM Zrt. előzetes tájékoztatása alapján, a vizsgálati területen a szennyvízelvezetést gravitációs és nyomott rendszerű szennyvízhálózattal és szennyvízátemelőkkel kell megoldani. A szennyvizek befogadója az Újpesti-öböl mentén kiépült 230/250 cm-es egyesített rendszerű főgyűjtő. A sziget csatornázására 2003-ban a FŐMTERV Zrt. tanulmánytervet készített, ami a következő kiépítési lehetőséget tartalmazta:

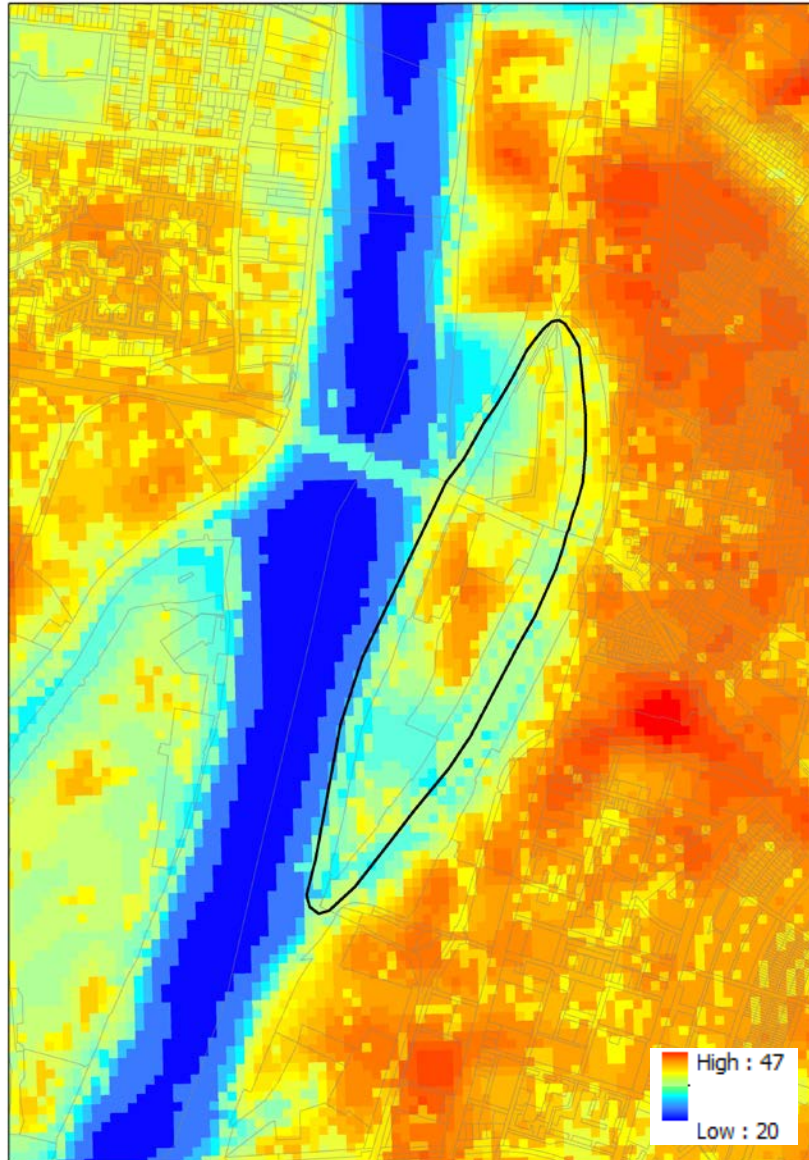
- az I. sz. átemelő a XIII. kerület területére eső szennyvizeket gyűjti össze és nyomóvezetéken szállítja el a IV. kerület területén lévő II. sz. átemelőbe.
- a IV. kerületben kialakítandó gravitációs csatorna befogadója is a Zsilip utcában kiépítendő a II. sz. átemelő, ami a szennyvizeket nyomóvezetéken juttatja az egyesített rendszerű főgyűjtőbe.

Árvízveszély

A Népsziget teljes területe nagyvízi mederben, a mértékadó árvízszint alatt található, azonban árvízvédelmi mű nem létesült a területén. A 83/2014 (III. 14.) Korm. rendelet szerint készülő Nagyvízi Mederkezelési terv (NMT) a területet bevédetlennként veszi figyelembe, és átmeneti zónába sorolja. A Korm. rendelet 3. melléklete szabályozza az egyes levezető sávok építési követelményeit, ami alapján az átmeneti zónában új épület, illetve terepszint fölé emelkedő létesítmény az alábbiak szerint helyezhető el: „Meglévő üdülőterületen a beépítettség növelése nélkül (pl. egyidejű bontással) üdülő-épület vagy a vízpartot használókat kiszolgáló kereskedelmi, szolgáltató létesítmény. A nagyvízi mederkezelési tervben előírt, biztonsági szintet is magában foglaló magasságú padlószinttel, lábakon álló építmény.” A hatályos TSZT 2015 a sziget területén intézményi, rekreációs és kikötői területeket is határoz meg, melyek beépítésre szánt területfelhasználási egységek. Jelentős problémát jelent, hogy annak ellenére, hogy hullámtér, lakóingatlan is található a területen, amiben kb. 25-30 ember életvitelszerűen él. Továbbá a sziget déli részén található az Isola éjjeli menedékhely is. A sziget magassága általában 102,0-103,0 mBf körüli. Ezzel szemben Ganz hajógyár területe 104,1-104,5 mBf, a folyamatosan feltöltött területek (akár 2-2,5 m az eredeti terepszinthez képest), valamint a Zsilip utca – Népsziget utca magassága 103,1-104,0 mBf között mozog. A 74/2014 (XII. 23.) BM rendeletben meghatározott MÁSZ az 1653 fkm-nél 104,98 mBf, az 1654,5 fkm-nél pedig 105,07 mBf. Ebből kiszámítható, hogy a sziget magasabb pontjai is 1,0-2,0 méterrel a MÁSZ szint alatt találhatóak, így a sziget 6,70-7,70 m-es dunai vízállások is veszélyeztetik.

Éghajlati, klimatikus viszonyok

Mérsékelt meleg, száraz éghajlat jellemzi a tájat. A Duna kiegyenlítő hatásának köszönhetően a nyár mérsékelt meleg, mint az Alföld középső részén, és a hőmérséklet napi és évi ingása is kisebb. Az évi középhőmérséklet ~ 10. A fagymentes időszak hossza 186 és 196 nap között van (ápr. 10-15. és okt. 20-25.). A vízgyűjtő É-i, ÉK-i részén hulló évi csapadék (550-600 mm). Évente 30 hótakarós nap valószínű, az átlagos maximális vastagsága 15 cm körül van. A napfénytartam évi összege 2062 óra. A nyári hónapokban 250-299 órán át süt nap, télen 60-at. Az ariditási index 1,25-1,35. A tájra jellemző hőmérsékleti viszonyokat erősen módosítja a Duna vízfelülete és a valamikori ipartelepek burkolt felülete, beépítettsége, a város klímamódosító hatása. A hőszigetek kialakulását jól jellemzi, hogy meleg nyári napokon a Landsat műhold által mért felszín hőmérsékletekben 25-27 C-fokos különbségek is detektálhatók kerületen belül. A 2015 július 14-ei adatokból készült felszínhőmérséklet ábrán jól látható, hogy a Duna-parti, vízfelülethez közel eső nyitott, átszellőző területeken olykor 10-15 C-al alacsonyabb a felszínhőmérséklet.

5. ábra Felszíni hőmérsékletek alakulása (2015 július 14.)

Zöldterület, zöldfelület

A biológiailag aktív (zöld) felületek a kerületi klímát kedvezően befolyásolják és jelentős használati értékük is van: pihenést, kikapcsolódást nyújtó (rekreációs) területek. A terület klímája a zöldfelületeknek – és persze a Duna közelségének – köszönhetően az átlagosnál kedvezőbb. A Népsziget területén a fás növényzettel borított területek nagysága 27,5 ha.

A zöldfelületek fejlesztése, megóvása a településkép és a helyi lakosok életminőségének szempontjából is az egyik legfontosabb feladat. A potenciális természetes vegetációt Debreczi Zsolt. mellékelt térképe alapján mutatjuk be. Növényföldrajzi szempontból a természetes vegetáció a növényzet szempontjából különböző eltartóképességű területeket jelez. Alapja az eredeti növényzet mai talajvízszint- és domborzati viszonyokra vetített egységeinek elkülönítése klimazonális, extrazonális és azonális társulások szerint. A térkép így egyesíti a terepadottságokból és más környezeti feltételekből adódó eltartóképesség elvét a Budapesten szigetszerűen fennmaradt, eredeti vegetációfoltok botanikai vizsgálati eredményeivel. A potenciális vegetációtérkép segítséget adhat a fővárosi kertek, parkok, fasorok helyén a hajdanvolt, illetve a lehetséges növényzet

megállapítására és támpontot nyújt az egyes területek eltartó-képességének megítéléséhez, a megfelelő produkciósintű őshonos vagy egzóta fajok kijelöléséhez. Vegyük figyelembe, hogy a beépítés, az aszfaltozás mértékétől függően az egyes pontok adottságai ma már eltérnek az eredeti viszonyoktól. A telepítendő fajok kijelölésekor az eltartóképesség, illetve a produkciósint ezért csak bizonyos korrekcióval használható.

A lehetséges vegetáció három legfontosabb társulás-típusa a vizsgálati területen:
Világoslila: főleg a mozgó víz közelében magas (1–2 méteres) talajvízszint mellett kialakult fűz-(puhafa-) és tölgy-kőris-szil (keményfa) ligeterdők.

Sötétzöld: közép magas (2–2,5 méteres) talajvízszint mellett kiegyenlített nedvességet kedvelő kocsányos-tölgyesek.

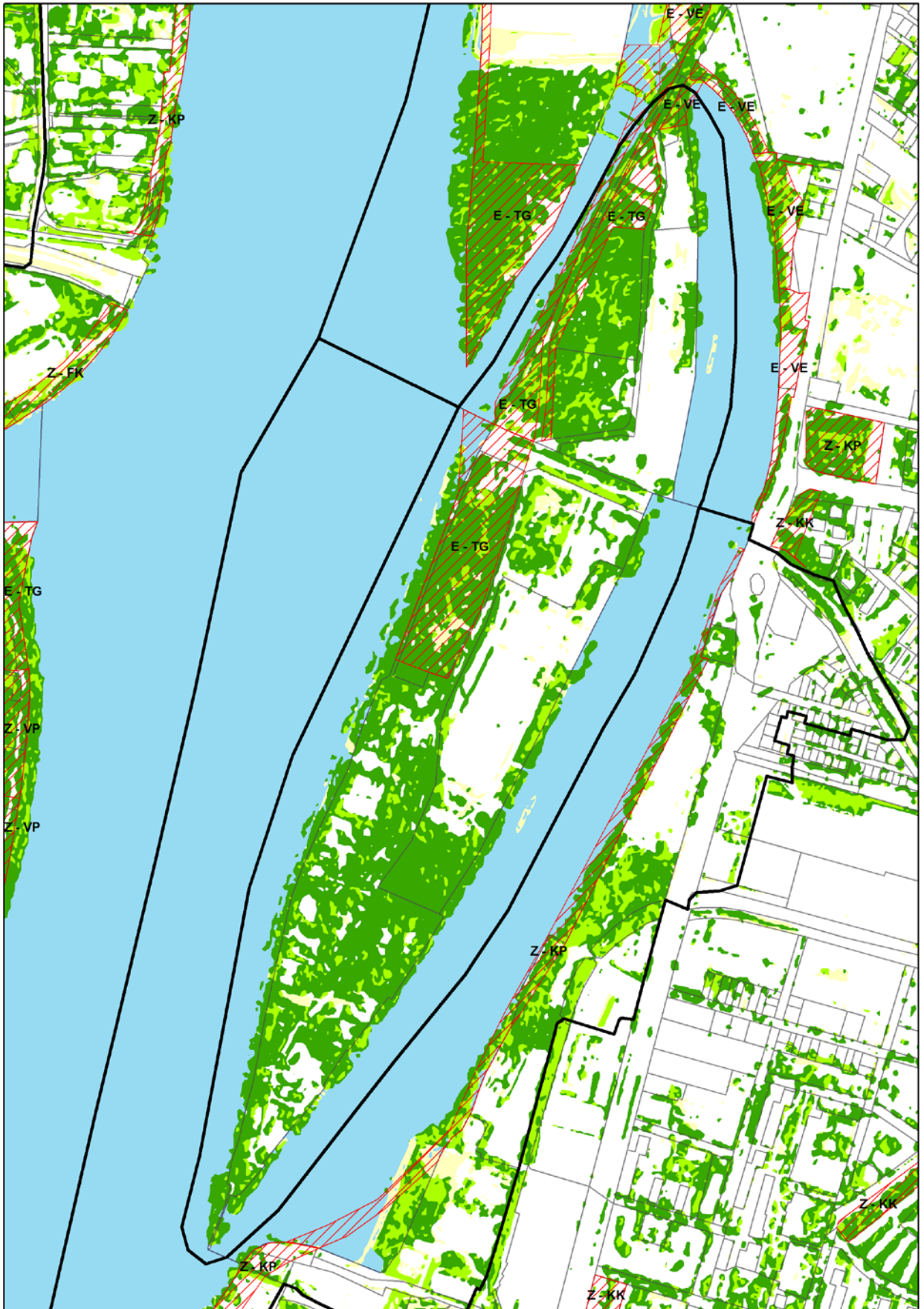
Világoszöld: közepes (5–10 méteres) talajvízszint mellett kialakult nedvességkedvelő-szárazságtűrő homoki- és lösztölgyesek lejtőlábi típusai.

6. ábra Budapest természetes vegetációtérképe (Debreczi Zsolt., 1987)

Egykor - ahogyan a Palotai-szigeten ma is megfigyelhető – a Népszigetet puhafaligetek (fűz-nyár ligeterdő - *Salicion albae*) uralták. A terület természetes vegetációjára jellemző azonális társulások kialakulását, fennmaradását elsősorban a vízjárás, a talajvízszint mélysége határozta meg. Az egykori természetes növényzet ma már sehol nem jellemző, a jelenlegi növényállomány telepített, illetve számos özönfaj (gyomfaj) telepedett meg a területen.

Gergely Attila vizsgálatai és a saját terepi bejárásaink alapján a Népszigeten két természeti szempontból jelentékeny területről kell említést tenni. Az Újpesti vasúti hídtól északra elterülő erdőszült terület nagyjából fiatal, spontán kialakult, özönfajok által terhelt állomány (zöld juhar, akác). A Palotai-szigettel közös holtág (öböl) partján idős fehér nyárok (*Populus alba*) is találhatóak. További fajok: fekete nyár (*Populus nigra*), vénic szil (*Ulmus laevis*), platánfák (*Platanus x acerifolia*), csigolyafűz (*Salix purpurea*), erdei iszalag (*Clematis vitalba*), komló (*Humulus lupulus*), hamvas szeder (*Rubus caesius*).

7. ábra A Népsziget zöldfelületei a 2010-ös infrafelvétel alapján (még az erdő letermelése előtt).

8. ábra Jelenlegi állapot

Az erdő aljnövényzetében megtalálható az üde lomberdeinkre jellemző orvosi tüdőfű (*Pulmonaria officinalis*), de inkább a társulásközömbös, zavarástűrő fajok jellemzőek (pl. csomós ebír – *Dactylis glomerata*, siskanád – *Calamagrostis epigeios*, erdei gyömbérgyökér – *Geum urbanum*, piros árvacsalán – *Lamium purpureum*, kerek repkény – *Glechoma hederacea*). Az erdő szemetes, a nitofil gyomok (pl. vérehulló fecskefű – *Chelidonium majus*, nagy csalán – *Urtica dioica*) és az inváziós lágyszárúak dominálnak (aranyvessző – *Solidago spp.*, adventív őszirózsák – *Aster spp.*, japánkeserűfű – *Reynoutria x bohemica*).

A déli szigetcsúcson 5 db koros fehér nyárfa (*Populus alba*) található (a hat, kivágott fa helyén jelentős a gyökérsarj-képződés) fiatal spontán kialakulású facsoportban.

A sziget területén döntően hazai és nemesnyár fajokat (fehér nyár, fekete nyár, szürkenyár, jegenyenyár, kanadai nyár) találunk. Ezen kívül jellemző a kocsányos tölgy (*Quercus robur*), és a kőris (*Fraxinus*), mint az üzemtervezett erdőterületek állományalkotó fajai. Platánfák (*Platanus x acerifolia*) főként a sziget déli felén fordulnak elő. Gyakori továbbá a fehér fűz (*Salix alba*), a vénic szil (*Ulmus laevis*), illetve számos tájidegen és gyomfaj is megtalálható: fehér akác (*Robinia pseudoacacia*), zöld juhar (*Acer negundo*), bálványfa (*Ailanthus altissima*).

Az utak mentén kétoldali, keskeny zöldsávokat kezeletlen, spontán alakuló növényállomány jellemzi. Rövid szakaszokon fasorok találhatók kiemelkedően értékes és meghatározóan értékes (*Fraxinus*, *Populus nigra* 'Italica' és *Platanus*) egyedekkel, de számottevő a gyomfák jelenléte. Az út mentén koros *Catalpa bignonioides*, *Quercus robur* és *Salix alba* egyedek is megtalálhatók.

Erdőterületek

A tervezési terület 4 ha összkiterjedésű erdőszet üzemtervvel érintett részei: (1) A 25992/2 hrsz.-ú telken az egykori kocsányos tölgy - kőris alkotta erdő faállománya kiszáradt a területen elvégzett, helyenként 2-3 méteres feltöltés következményeként. A kipusztult fák kivágásra kerültek. (2) A volt Ganz gyár déli telekrészén (25992/3 hrsz.) található alig 1 ha nagyságú erdőrészlet állományalkotó fajaja a kocsányos tölgy és a kőris, más fajokkal (zöld juhar, szil) elegyedve. A fák kora 30-40 év, az állomány nem mutat egységes képet, gyakori a fákra felkúszó borostyán (*Hedera helix*).

9. ábra Népsziget középső részén a kivágott erdő helyén kecskékkal legeltetett gyep található.

10. ábra Zöldfelület Index (ZFI) változás 2010 és 2015 között (a nyíl növekedési értéket jelez)

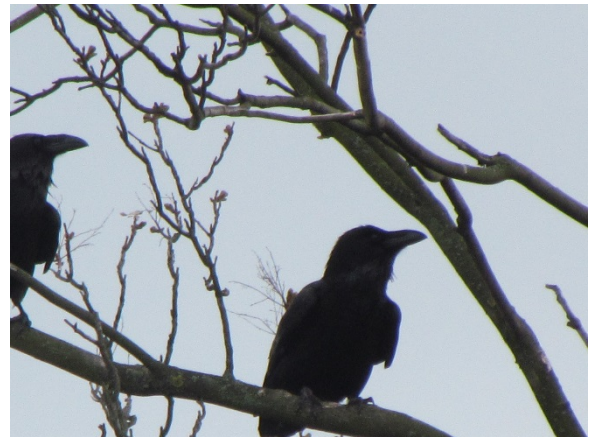
A zöldfelületek időbeni változása jól leírható az infrafelvételekből számolt zöldfelület indikátor (ZFI) értékével, amely a valós „zöld” vegetációval borított területek nagyságát jellemzi. A telkenként számolt érték a 2010 és 2015 közötti változásokban kismértékű javulást mutat. A 2015-ös felvétel még ugyanakkor nem mutatja az erdőterületek letermelését és a javulás valószínűleg a korábbi iparterületek felhagyásából és invazív fajokkal történő gyomosodásból származik.

A sziget keleti partja nem megközelíthető a parti intézmények, iparterületek miatt. A nyugati part mentén elhanyagolt, szórt burkolatú „sétány” vezet, amely mentén az egykori ártéri ligeterdő maradvány famatuzsálemei (*Populus alba* és *Salix alba*) és koros telepített díszfák találhatóak. A kezeletlen területek inváziós fertőzöttsége itt is magas. A parti sáv növényzete eltérő a keleti és a nyugati oldalon. A nyugati oldalon

jellemző a fűzből és nyárból álló fás-cserjés sáv, melyben a cserjeszintet az előbb felsorolt fajok fiatal egyedei alkotják. Ez a sáv a sétaut keleti oldalán húzódik. Néhány szakaszon a sávok fenntartása megtörténik, itt gyepfelületben ligetes facsoportok jelennek meg. A murvás út és a vízfelület között kövezett-betonozott rézsú található. Az út és a rézsú közötti vékony sávban szakaszosan nyárfamagoncok jelennek meg. A fás-cserjés sávban néhány koros, értékes egyed is fellelhető (vénic szil, nyár). A keleti oldal parti sávjában, az egykori Ganz gyár telephelyétől délre ideiglenes, vagy állandó lakófunkció céljára szolgáló hajók sorakoznak. Említést érdemelnek a szigetet körbeölelő ártéri ligeterdők, facsoportok.

Állatvilág

A Népsziget állatvilága szempontjából meghatározó a Duna és a Palotai-sziget közelsége, valamint az idős elegyes fás, illetve cserjés növényzete. A korhadó ürge fák gazdag ízeltlábú állománynak kínálnak életfeltételeket. A hullók és kétéltűek közül a kecskebéka, erdei béka és a leveli béka is előfordul a szigeten. A kisebb ártéri vízállásokban vöröshasú unkákat, a holtágban a vízisiklóval találkozhatunk. Madárfajokban is gazdag a terület. Északi részen megfigyeltek már északi-búvárt, kontyos és kercerécét is. Dankasirályok és kormoránok látogatják a sziget Duna partját. A fekete harkály, a zöldküllő és a nagy fakopáncs mellett fészkel a területen szén- és kékcinege, őszapó, ökörszem, vörösbegy, énekes rigó, poszáták, fűzikék. A szomszédos Palotai-szigeten héja és egerészölyv is fészkel.

11. ábra A bejárás során látott holló pár Óbudáról látogathat át a szigetre.

12. ábra A sziget rovar és madárvilága számára közvetett módon táplálékforrást biztosít a szivattyútelepen tartott kecske és baromfi állomány

Tájhasználat, tájszerkezet

A sziget területe gyakorlatilag sík, rálátás leginkább a Duna és az Újpesti-öböl felől, valamint azok túlsópartjáról mutatkozik, illetve a szigetet érintő hidakról táru fel a látvány. A szigetről Óbuda felé tárul fel tájképi látványként a korábbi gázgyár épített öröksége.

13. ábra Jelenlegi állapot

A Népszigeten tájképet zavaró hatású épített elemként az egykori hajógyár telephelye, a hajójavító és a parton megjelenő kikötői létesítmények, állóhajók, a rendezetlen üdülők, csónakházak értékelhetők. Az egykori hajógyártás maradványaként fennmaradt ipartelepek látványa (romos épületek, gyomosodás) különösen kedvezőtlen. Azonban megfelelő tervezéssel egyes épületrészek értékes elemei lehetnek a múlt emlékeiként a rehabilitált területnek.

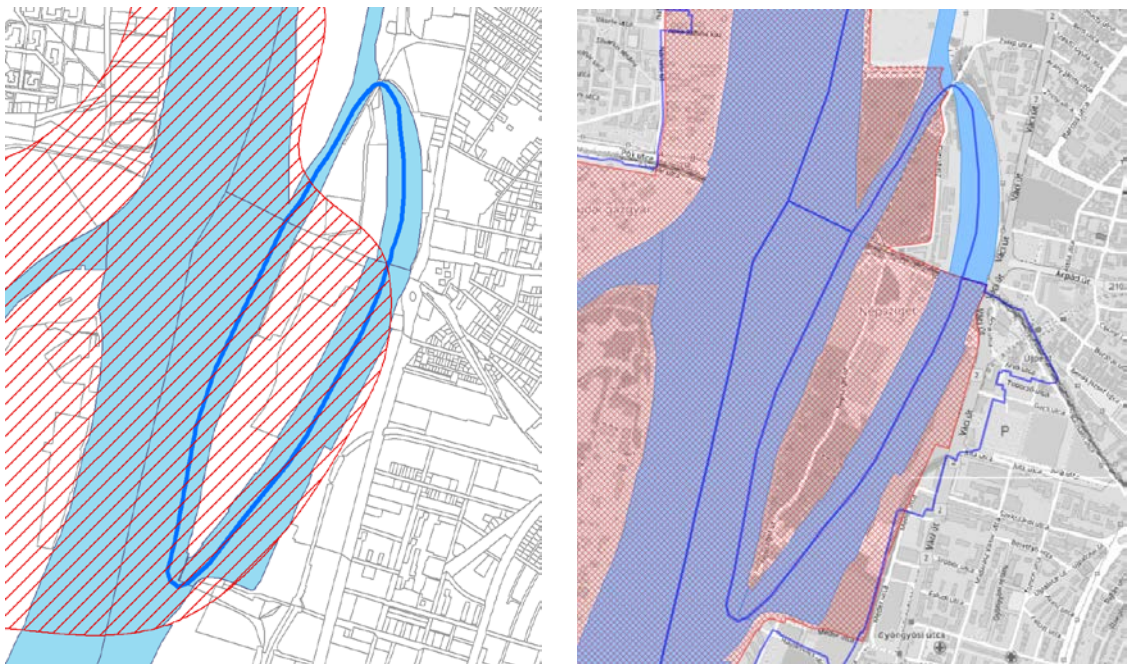

14. ábra Jelenlegi állapot

A vizsgált terület nagyrészt (a hajójavító területét leszámítva) az OTRT-ben kijelölt tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete által érintett. Az övezetbe a természeti adottságok, rendszerek, valamint az emberi tevékenység kölcsönhatása, változása következtében kialakult olyan területek tartoznak, amelyek a táj látványa szempontjából sajátos és megkülönböztetett fontosságú, megőzésre érdemes esztétikai jellemzőkkel bírnak.

Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek

A Népsziget tájképi adottságai rendkívül kedvezőek. A Budapest közepén lévő sziget viszonylag alacsony beépítettségi mértéke megmaradt. A sziget ugyanakkor kedvező zöldfelületi adottságokkal rendelkezik. Az Országos Területrendezési Tervben a terület nagy része a tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő övezetbe esik. Az övezetbe a természeti adottságok, rendszerek, valamint az emberi tevékenység kölcsönhatása, változása következtében kialakult olyan területek tartoznak, amelyek a táj látványa szempontjából sajátos és megkülönböztetett fontosságú, megőzésre érdemes esztétikai jellemzőkkel bírnak. Az OTrT előírása alapján az övezettel érintett területen a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat fennmaradása érdekében – a megváltozott jogszabályi körülményeket figyelembe véve – a településkép védelmi rendeletben meg kell határozni a területhasználatra és az építmények tájba illeszkedésére vonatkozó szabályokat.

15. ábra Az OTrT és az FRSZ tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő övezete

Egyedi tájértékek, műemlékek

A tájak karakterének fontos összetevői az egyedi tájértékek. A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (Tvt.) 6. § (3) (4) és (5) bekezdése értelmében egyedi tájértéknek minősül az adott tájra jellemző olyan természeti érték, képződmény és az emberi tevékenységgel létrehozott tájalkotó elem, amelynek természeti, történelmi, kultúrtörténeti, tudományos vagy esztétikai szempontból a társadalom számára jelentősége van. A egyedi tájértékek típusait és fajtáit az MSZ 20381:2009 sz. Természetvédelem. Egyedi tájértékek kataszterezése c. szabvány határozza meg.

A műemlekem.hu műemléki adatbázis szerint nincs a területen történetileg jelentős épület. A TÉKA adatbázis egyedi tájértékként csupán az Ister lakóházat tartja nyilván a vizsgált területen. A sziget északnyugati részében a század elején vízmű létesült, ennek emlékét őrzi az erdőterületén máig megmaradt ISTER lakóház.

16. ábra Az Ister lakóház a Népszigeten

17. ábra Egyedi tájértékek Népszigeten

18. ábra Nemzeti Ökológiai Hálózat

Ökológiai hálózat, táji és természeti értékek, természetvédelmi területek

A Duna-part vizsgált szakasza mára már elvesztette eredeti természetes növényzetét. A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény) erejénél fogva védelem alatt álló („ex lege”) terület és érték, valamint egyéb, egyedi jogszabályban védett természeti érték nem található a területen. Natura 2000-es terület nincs a vizsgált kerületekben.

A Nemzeti Ökológiai Hálózat három fő eleme a magterület, ökológiai folyosó és pufferterület. Az ökológiai folyosók általában lineáris természetszerű élőhelyeket képeznek, amelyek kiemelt szerepét a magterületek összekapcsolása jelenti. A nemzeti ökológiai hálózat ökológiai folyosó területe kismértékben érint a sziget Duna menti partvonalát.

Az ökológiai hálózat funkcionális elemei:

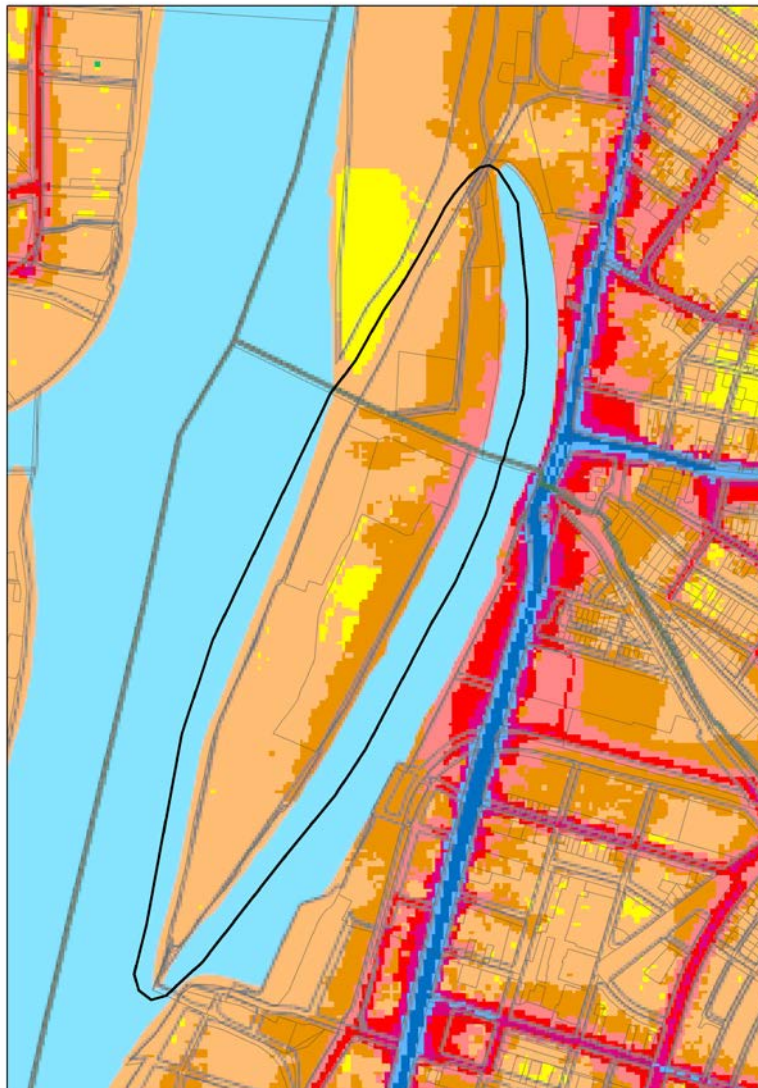
- Magterületek a hálózat foltszerű, tetszőleges kiterjedésű területei, melyek ideális nagyság esetén a lehető legtöbb populációnak, illetve az ezekből felépülő életközösségeknek az élőhelyei és genetikai rezervátumai.
- Az ökológiai folyosók, a magterületek közötti kapcsolatot biztosító sávok, folytonos élőhelyek, vagy kisebb-nagyobb megszakításokkal jellemezhető élőhely-mozaikok, láncolatok, amelyek, az élőhelyeket, kötik össze, egyben biztosítják a génáramlást az egymástól elszigetelt populációk között. Az ökológiai folyosók általában lineáris természetszerű élőhelyeket képeznek, amelyek kiemelt szerepét a magterületek összekapcsolása jelenti
- Pufferterületeket, a magterületek és a folyosók körül védőzónát kell kijelölni, ahol még a természetközeli élőhelyek aránya viszonylag magas. A pufferterületek feladata a magterületek és folyosók védelme az esetleges külső káros hatásoktól. A DÉSZ területén csak az ökológiai folyosó területe került kijelölésre.

Zaj- és rezgésvédelem

Budapest és további 22 település zajtérképe a vonatkozó jogszabályok és műszaki előírások szerint készült el. A 2007-es Budapest és vonzáskörzete stratégiai zajtérkép közúti és vasúti zajszinteket mutató térképein látható az egyes területek terhelése. A vonatkozó határértéket a 27/2008. (XII.3.) KvVM-EüM együttes rendelet tartalmazza. A 27/2008. (XII.3.) KvVM-EüM együttes rendelet meghatározza az épületekben tartózkodó emberekre vonatkozó rezgésterhelés határértékeit. Az emberi tartózkodásra szolgáló helyiségekben, lakóépületekben a rendeletben meghatározott körülmények szerint a rezgésgyorsulás (AM) értéke nem haladhatja meg:

- nappal az AM= 10 mm/s éjjel az AM= 5 mm/s, és maximális
- nappal az AM= 200 mm/s éjjel az AM= 100 mm/s értékeket.

A Népsziget alacsony zajterhelését alapvetően a Váci út, az Újpesti vasúti híd forgalma, a téli kikötő hajóforgalma, a légtérben átvezető légifolyosó, az üzemi és a szabadidős tevékenységek határozzák meg. A szigetet hossztengegyében feltáró Zsilip utca –Népsziget út átmenő forgalmat nem bonyolít, a szigetre kizárólag célforgalom érkezik, így a déli területeken kisebb a forgalmi zajterhelés is. Az épületek és a gerincút távolsága viszonylag nagy, ezért a zajterhelés az épülethomlokzatok vonalában nem haladja meg az előírt határértékeket, a kerítés vonalában azonban 3-4 dB(A)-es túllépés jellemző (üdülőterületekre vonatkoztatva). A nyári időszakban feltehetően ennél nagyobb zajterhelés jelentkezik az útmentén. A területhez legközelebb húzódó nagy forgalmú útvonal a Váci út, de annak zajterhelése a területen a távolság következtében csökkentetten jelentkezik.

19. ábra Budapest stratégiai zajtérképe (2007.)
Közúti forgalom zajterhelése –nappal

3.2.3. Környezeti konfliktusok, problémák összefoglalása, okainak bemutatása, a terv megvalósításával és a terv megvalósítása nélkül

A terület környezetvédelmi problémái alapvetően a talaj szennyezettségéből származik, amelyet az egykori Ganz gyár és a MAHART Hajójavító telkén (70404 és 25992/3 hrsz.) jelentkezik. A felhagyott ipari tevékenység okozta talajszennyezés mellett további problémát jelentenek az ottmaradt, jelenleg funkcionál nélküli ipari csarnokok, épületek és a degradálódott növényzet.

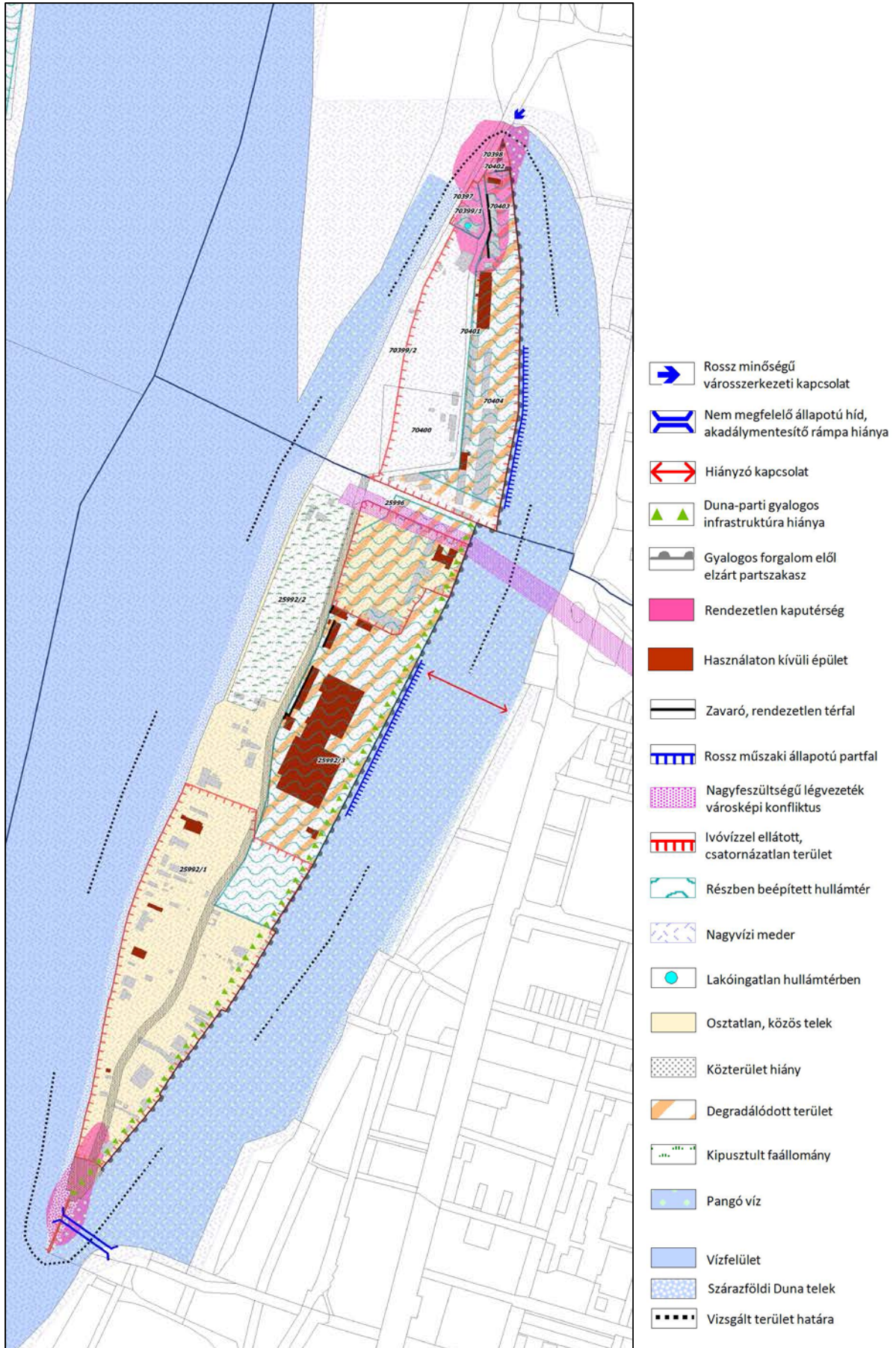
Az elhanyagoltabb, bozótos területek, illetve a szegélyterületeken az illegális hulladéklerakás jelent problémát. Elszórva az út mentén sajnos több helyen található hulladék. A lakossági illegális hulladéklerakás felszámolása elkövető hiányában az önkormányzatokat terhelik. Az állapotokon éves rendszerességgel szervezett lakossági takarítási, szemétszedési akciók keretében próbálnak enyhíteni.

További időszakosan jelentkező környezeti problémát jelent az árvízvédelmi művek hiánya. A Népsziget teljes területe nagyvízi mederben, a mértékadó árvízszint alatt található, azonban árvízvédelmi mű nem létesült a területén. 83/2014 (III. 14.) Korm. rendelet szerint készülő Nagyvízi Mederkezelési terv (NMT) a területet átmeneti zónába sorolja és bevételként veszi figyelembe. A rendelet szerint a „nagyvízi mederkezelési tervben előírt, biztonsági szintet is magában foglaló magasságú padlószinttel, lábakon álló építmény.” építhető.

Jelentős problémát jelent, hogy annak ellenére, hogy hullámtér, lakóingatlan is található a területen, amiben kb. 25-30 ember életvitelszerűen él. Továbbá a sziget déli részén található az Isola éjjeli menedékhely is.

Nem környezetvédelmi probléma ugyan, de a terület közterületként történő használatát csökkenti a gyalogos körbejárhatóság hiánya. A Népsziget Duna felőli partvonalának végigjárása biztosított, de kiépített infrastruktúra nem áll rendelkezésre. A Téli kikötő felőli partvonala csak részlegesen járható gyalogosan, kiépített infrastruktúra itt sem áll rendelkezésre.

A legnagyobb gondot a terület „gazdátlanságából, a degradálódó növényzetből, az illegális hulladéklerakásból származó probléma jelenti. A változatos tulajdoni viszonyok ellenére szüksége lenne, egy olyan fejlesztési koncepció kidolgozására, amely a közösségi jellegű használatokat helyezi előtérbe.

20. ábra Környezeti konfliktusok (megalapozó vizsgálat szerint)

3.3.A TERV KÖVETKEZTÉBEN MEGJELENŐ KÖRNYEZETI HATÁST KIVÁLTÓ TÉNYEZŐK, OKOK FELTÁRÁSA

3.3.1. A természeti erőforrások közvetlen igénybevételét, terhelését okozó tényezők

A Népszigeten potenciális veszélyt jelenthet, ha olyan funkciók jelennek meg, amelyek ellentételesek a sziget turisztikai-rekreációs hasznosításával. A Duna-part értékeinek felismeréséből fakad az az igény is, hogy a parton helyett kapott funkciók kihasználják az elhelyezkedés nyújtotta előnyöket. Ezért a Duna-parton található telephelyek helyét vegyes, rekreációs és intézményi funkcióknak kell elfoglalni. Minden esetben szükséges a fejlesztési lehetőségek feltételül a közérdeket szolgáló területbiztosításokról gondoskodni és a parti sáv hozzáférhetőségét, a gyalogos-kerékpáros átjárhatóságot biztosítani. A településszerkezeti terven jelöljük az átjárhatóságot, a szabályozási terven kiszabályozásra kerül a közterületek számára szükséges hely.

3.3.2. A terv által várhatóan környezeti következményekkel járó társadalmi és gazdasági folyamatok

A terv alkalmazkodik a környezeti adottságokhoz az északi részén a szigetnek az idős és értékes fák és facsoportok lehatárolásával, megóvásával a beépítésre szánt területeken a Vi-2 építési övezet előírásai a hatályos szabályzatban szereplő paraméterek továbbélését szolgálják. A K-Rek/1, K-Rek/2, K-Rek/3 K-Rek/4 és K-Kik építési övezetek beépítési paraméterei esetében a hatályos üdülőterületi és intézményi, illetve munkahelyi övezetekhez képest szigorít a terv a rekreációs funkcióknak jobban megfelelő beépítés megvalósulása érdekében.

A **Vi-2 jelű építési övezet** az átalakuló intézményi, jellemzően szabadon álló jellegű területe. Kizárólag sport és rekreációs rendeltetések elhelyezésére szolgál. A gazdag növényállománnyal és alacsony beépítéssel rendelkező területen a meghatározott építési paraméterek minimális fejlesztési lehetőségeket biztosítanak a terület használatba vételéhez. A szabályozás az alacsony beépíthetőségi százalék mellett is biztosíthatja a már működő sport és rekreációs szolgáltatások bővítését és fejlesztését, amely egyrészt munkahelyet biztosít, másrészt pedig az óbudai és a pesti városrészekén élők számára lovaglási, kutyás szabadidős, rekreációs és sport lehetőségeket biztosíthat, színesítve a két városrész ilyen irányú szolgáltatásait. A sziget fejlesztése a lakosság egészségtudatosabb életmódjára és a természettel, a sporttal, állatokkal való kapcsolatára is pozitív hatással bíró fejlesztéseknek adhat otthont.

A **K-Kik jelű építési övezet** a kikötő területén a hajókkal kapcsolatos tárolási, javítási, üzemeltetési, kereskedelmi és hajózással kapcsolatos gyártó és termelő rendeltetés létesíthető, amely a pesti oldalon hagyományos és neves ipari, technikai, fejlesztési ágazatban biztosíthat munkát a lakosság számára.

A **K-Rek/1 jelű építési övezet** nagykiterjedésű rekreációs, szabadidős és vendéglátó terület övezete, amely szabadon álló, nagy zöldfelülettel rendelkező, a rekreációs és szabadidős tevékenységekhez kapcsolódó vendéglátó rendeltetés céljára létesített épületek elhelyezésére szolgál. A **K-Rek/2** és **K-Rek/3 jelű építési övezetek** nagykiterjedésű rekreációs és szabadidős területek övezetei, amelyek szabadon álló, több önálló rendeltetési egységet magába foglaló, nagy zöldfelülettel rendelkező, rekreációt, sportot és az aktív pihenést szolgáló épületek, továbbá az azokhoz tartozó kiegészítő rendeltetésű épületek elhelyezésére szolgálnak.

A **K-Rek/4 jelű építési övezet** területei szabadon álló, több önálló rendeltetési egységet magába foglaló, nagy zöldfelülettel rendelkező, rekreációt, sportot és az aktív pihenést szolgáló épületek, továbbá az azokhoz tartozó kiegészítő rendeltetésű épületek elhelyezésére szolgálnak

A K-Rek övezetekben elhelyezésre, fejlesztésre lehetőséget adó szabályozás a nagy múlttal rendelkező evezősport művelői, illetve a szigetre látogatók számára biztosíthat edzési, sportolási lehetőséget, a vendéglátó funkciók pedig munkahelyet biztosíthatnak.

A **Kt-Kgy jelű övezet** területén a szabályzat a sétány kategóriába nem tartozó, önálló gyalogos utak elhelyezését biztosítja. A **Kt-St jelű övezet** a természet közeli sétány kialakítására szolgál. Az FRSZ-nek megfelelően természetközeli sétány övezet a Népsziget nyugati oldalán végig, a keleti oldalán, az Újpesti-öböl mentén a vasúti hídig kerül szabályozásra. A sétányok északon kapcsolódnak a Palotai-sziget és Újpesti-öböl mentén tervezett sétányokhoz. A **Kt-Zkk jelű övezet** a közkert területe. Az övezet területén elhelyezhető: pihenést, testedzést szolgáló épületnek nem minősülő építmények, ismeretterjesztés épületnek nem minősülő építményei, valamint a terület fenntartásához szükséges építmények. **Ek jelű közjóléti erdőterület övezetben** vendéglátó rendeltetést tartalmazó épületek szabadidő eltöltést, pihenést, testedzést szolgáló építmények, vízi turizmust szolgáló épületek, ismeretterjesztés építményei, valamint a terület fenntartásához szükséges építmények helyezhetők el.

A sétányok és az erdőterület is a társadalmi kötődést, a Duna és a sziget megismerését, a táji és a települési identitás, a természettel való kapcsolatot erősítik, ugyanakkor a mozgáskultúra, az egészségtudatos életmód fejlesztésére is jó hatással lehetnek.

3.4. VÁRHATÓ KÖRNYEZETI HATÁSOK, KÖVETKEZMÉNYEK

3.4.1. Környezeti elemeket érintő hatások

Talaj

Természetes, eredeti állapotú talajtakaró a vizsgált területen gyakorlatilag csak elszórtan található. A nagyobb zöldfelületek azonban pozitív hatást gyakorolhatnak a talajok vízháztartására, tápanyagellátására.

Felszíni vizek

A felszíni és felszín alatti vizekre káros, az emberi tevékenységekből – elsősorban a közlekedésből, ipari tevékenységből – eredő terhelő hatások jelentősek. A vízjárásra, a vizek minőségére a tervezett változtatások nem jelentenek további terhelést

Zaj- és rezgésterhelés

A DÉSZ tervezett változtatásai nem növelik meg jelentős mértékben a sziget zajterhelését. A tervezett fejlesztésekhez kapcsolódó, növekvő gépkocsi céforgalom kismértékben növelheti a zajterhelést. A DÉSZ-ben szabályozásra kerül az Aquincumi híd (Körvasút menti körút) számára kijelölt, KÖu-2 jelű közlekedési övezet. A tervezett hidat a TSZT 2015. jelölte ki, így annak környezeti hatásai részletesebben az ahhoz készült *Környezeti értékelés* keretében kerültek feltárássra. A híd két oldalán, a várható forgalmi terhelés miatt zajjányékoló létesítmények kiépítése szükséges.

Hulladékkezelés

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvényben kapott felhatalmazásával élve, a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (Ht.) 35. §-a és 88. § (4) bekezdése alapján a települési hulladékhoz kapcsolódó hulladékgazdálkodási közszolgáltatásról alkotta meg:

Általánosságban a hulladékok, közöttük a települési szilárd és folyékony hulladékok jelentik a környezet számára az egyik legjelentősebb terhelést. A kommunális hulladék szervezett begyűjtése és elszállítása egész Budapesten a Fővárosi Önkormányzat feladata, melyet a Fővárosi Közterületfenntartó Zrt. közreműködésével lát el. A DÉSZ ebben nem hoz változást.

Folyékony hulladékok

A Népsziget területén kiépített közüzemi csatornahálózat nem létesült. A terület csatornázása során elválasztott rendszerű csatornahálózatot kell kialakítani. Az összegyűjtött csapadékvizek befogadója a Duna.

Az FCSM Zrt. előzetes tájékoztatása alapján, a vizsgálati területen a szennyvízelvezetést gravitációs hálózattal és szennyvízátemelőkkel kell megoldani. A szennyvizek befogadója az Újpesti-öböl mentén kiépült 230/250 cm-es egyesített rendszerű főgyűjtő. A sziget csatornázására 2003-ban a FŐMTERV Zrt. tanulmánytervet készített, ami a következő kiépítési lehetőséget tartalmazta:

- az I. sz. átemelő a XIII. kerület területére eső szennyvizeket gyűjti össze és nyomóvezetéken szállítja el a IV. kerület területén lévő II. sz. átemelőbe.
- a IV. kerületben kialakítandó gravitációs csatorna befogadója is a Zsilip utcában kiépítendő a II. sz. átemelő, ami a szennyvizeket nyomóvezetéken juttatja az egyesített rendszerű főgyűjtőbe.

Vizek állapota

Az Újpesti-öböl vízminősége az adottságai alapján rosszabb a főágénál. A Ganz hajójavító tevékenységéből és a téli kikötő hajóforgalmának adódó szennyezőanyag-kibocsátások hígulása – számottevő vízáramlás hiányában – gyengébb. A pangó vizes állapot a feliszapolódásnak és egyúttal a szervesanyag feldúsulásnak kedvez, ami időről időre a meder kotrását teszi szükségessé.

A vizsgált területen meghatározóan fontos a Duna és öblözetének vízminőség-védelme. A terület csatornázottsága jelenleg nem megoldott, így a kommunális és technológiai eredetű szennyvizek veszélyeztetik a felszíni és felszín alatti vizeket. A Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya a fővárosi Dunaszakas vízminőségét három országos törzshálózati mintavételi helyen méri, a vonatkozó jogszabálynak megfelelően. A vizsgált területhez közel eső újpesti mérési ponton 2007 és 2014 közötti időszakban mért adatok alapján megállapítható, hogy a Duna vízminősége néhány paramétertől eltekintve megfelel a jogszabályban előírt határértékeknek, de az oxigénháztartás jellemzői tekintetében kedvezőtlen értékek mérhetők. Az újpesti szakaszon a víz minősége valamivel kedvezőbb a Nagytéténynél mérteknél, de a folyó a főváros közigazgatási határához már a fent említett szennyezéssel érkezik. Különösen 2010-ben haladta meg a vízminőségi paraméterek koncentrációja a határértékeket több komponens (ortofoszfát, összes foszfor, biokémiai oxigénigény, nitrát-nitrogén) esetében. Az elmúlt években valamelyest javult az állapota, és csak az oxigénháztartás mutatkozott kedvezőtlennek.

Összességében elmondható, hogy a Duna szakaszára, a különböző minőségi elemek (fizikai-kémiai, biológiai, hidromorfológiai jellemzők) tekintetében a jó vagy a mérsékelt állapot/potenciál jellemző. Az Újpesti-öböl vízminőségére vonatkozóan nem áll rendelkezésre aktuális mérési adat, de a víz minősége minden valószínűség szerint rosszabb a főágénál. A Ganz hajójavító tevékenységéből és a téli kikötő hajóforgalmának adódó szennyezőanyag-kibocsátások hígulása – számottevő vízáramlás hiányában – gyengébb. A pangó vizes állapot a feliszapolódásnak és egyúttal a szervesanyag feldúsulásnak kedvez. A víz kellemetlen szagára vonatkozóan előfordulnak lakossági panaszok.

3.4.2. Környezeti rendszereket érintő hatások

A szabályozási tervben előirányzott módosítások várható hatásainak feltárására fordítottuk a hangsúlyt, a tervet alátámasztó munkarész által kiemelt sorrendben vizsgáljuk a változásokat. Az érvényben lévő kerületi szabályozási tervhez képest az alábbi módosítások történtek.

	Hatályos KVSZ / KSZT	DÉSZ VIII. javaslat
1	IZ-IV/1 Jelentős zöldfelületű intézményterületek	Vi-2 (Intézményi, jellemzően szabadonálló jellegű terület) Megtartandó értékes facsoport, faállomány
2	IZ-IV/1 (Jelentős zöldfelületű intézményterületek) Ek (Közzélzeti erdőterület)	Vi-2 (Intézményi, jellemzően szabadonálló jellegű terület) és Ek (Közzélzeti erdőterület) Megtartandó értékes facsoport, faállomány
3	M-IV/1 (Munkahelyi területek)	K-Kik (Különleges területek - Kikötő területe) és Kt-Zkk (Közkert területe)
4	IZ-XIII-N, Ü-XIII Jelentős zöldfelületű intézményi rekreációs terület	Kt-St (Természetközeli sétány területe) Kt-Kgy (Önálló gyalogos utak területe)
5	IZ-XIII-N, Ü-XIII; Különleges területek - rekreációs és szabadidős terület	Kt-Zkk, Kt-Kk, Kt-St Közkert területe Kerületi jelentőségű közutak területe Természetközeli sétány területe

8. táblázat Összehasonlítás a hatályos szabályozási tervekkel

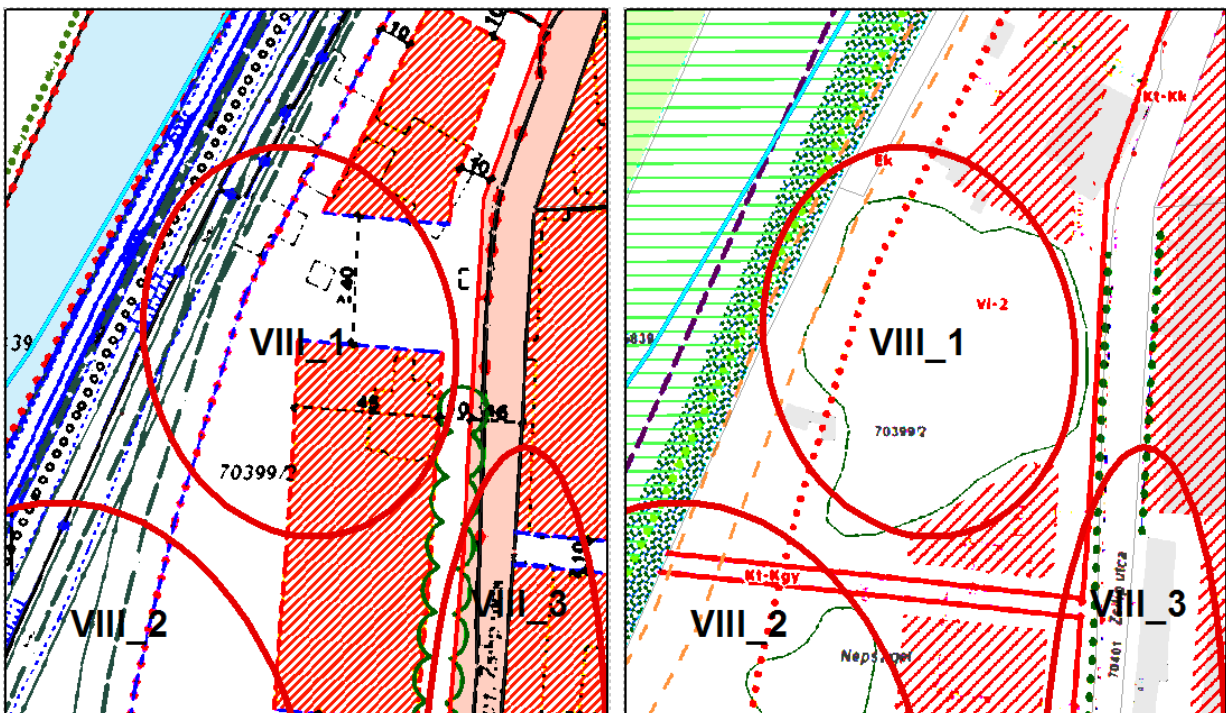

21. ábra Összehasonlítás a hatályos szabályozási tervekkel

A beépítési terv a szabályozási terv által biztosított építési és környezetalakítási áttekintve, megállapítható, hogy a beépítési terv a sziget rekreációs célokra történő használatát, vízi és szárazföldi sportolási lehetőségek széles skáláját, valamint az ipari örökség jellegzetes épületeinek újrahasznosítását szolgáló kereteket határozza meg. A tervezett beépítés kis tömegű épületekből álló, laza beépítési struktúrát mutat, mely alkalmazkodik a sziget zöld, ligetes karakteréhez. A szabályozás kertében a zöldfelületek védelme és a kialakult értékes facsoportok, cserjések és értékes faegyedek védelme, megőrzése kiemelt hangsúlyt kap.

Az egyes területek részletes bemutatása:

1. VIII_1 Jelentős zöldfelületű intézményterületek (IZ-IV/1) átsorolása Intézményi, jellemzően szabadonálló jellegű terület (Vi-2)

22. ábra Jelenleg érvényes kerületi szabályzat

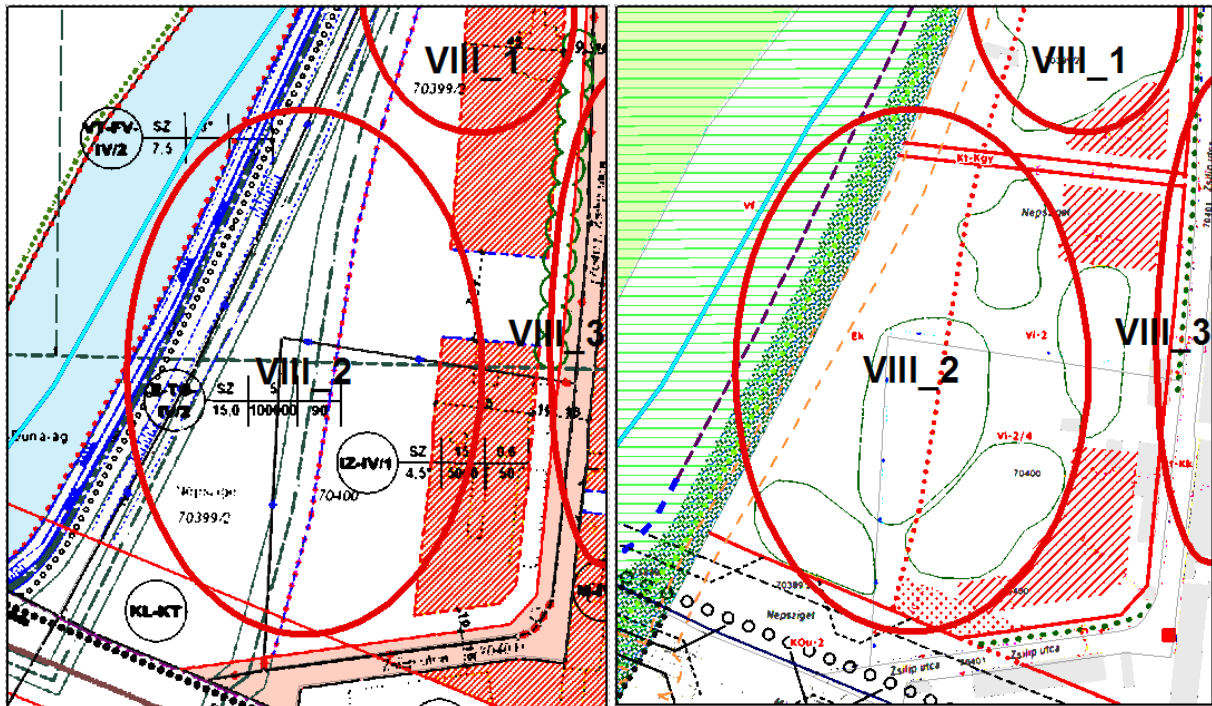
DÉSZ által javasolt szabályozás

Vi-2 északi terület szabályozása keretében kijelölésre került értékes facsoport és faállomány. A területen jelenleg is működő kutyahotel, iskolával, futtatóterülettel, kiszolgáló funkciókkal, továbbá szállás rendeltetésű épületek elhelyezhetők a területen a faállomány és a facsoportok megőrzése, kezelése mellett.

Környezeti elemek, rendszerek	Terhelések, közvetlen és közvetett hatások	Környezetállapot szempontjából bekövetkező változások
Levegő	A területen szennyező forrás nem található.	Szerves kapcsolat kialakult a városrészekkel és a folyóparttal. A jelenleg elhanyagolt, zöldfelületként, illetve sportolásra, rekreációra alkalmas területként hozzáférhetővé váló sziget a lakosság egészségi állapotára pozitív hatást kifejtő területté alakulhat a szabályozás hatására. A folyópart állapotára tekintettel a vízparti megközelíthetőségre és a természetes jelleg megtartása, erősítése a Palotai-sziget fokozottabb védelmével együtt lenne kívánatos ezen a szakaszon. Az általános környezeti állapot javul, kedvező mikroklimatikus hatások.
Termőföld, talaj, felszíni és felszín alatti vizek	A területet kisebb foltokban hulladékterhelés szennyezi, amely megszüntetése várható.	
Hulladék	A helyszíni bejárásakor (2017. április) hulladéklerakást a területen és közvetlen környezetében nem tapasztaltunk.	
Zaj- és rezgés-terhelés	Nincs terhelés, ebben minimális változás várható.	
Városkép, épített környezet	A sziget épített és természeti környezetét javító megoldások, hatások várhatók.	
Emberi egészség	Zöldfelületi hozzáférés és kiterjedés növekedése a lakosság lelki és testi egészségének javításához járulhat hozzá.	
Természeti környezet, élővilág, ökológiai hálózat	Magas biológiai aktivitású terület, a DÉSZ hatására és a kezelések megvalósulásával javulhat, potenciális zöldfelületi értéket jelentő terület, amely biológiai aktivitása és sokfélesége növelhető	

9. táblázat Környezeti elemek, hatásaik és változások

2. VIII_2 Telek átsorolása (Intézményi, jellemzően szabadonálló jellegű terület) és Ek (Közjóléti erdőterület) övezetbe

23. ábra Jelenleg érvényes kerületi rendezési szabályzat

DÉS által javasolt szabályozás

24. ábra Jelenlegi állapot

Vi-2 déli terület szabályozása a jelenleg is jelenlévő és működő szabadidős lovaglási lehetőséget, lovaglóteremmel, nyitott lovaglópályával, loistállokkal, vendéglátó és kiszolgáló létesítményekkel továbbfejlődést biztosíthat, illetve a faállomány és a facsoportok megőrzése, kezelése céljából területi lehatárolások történtek.

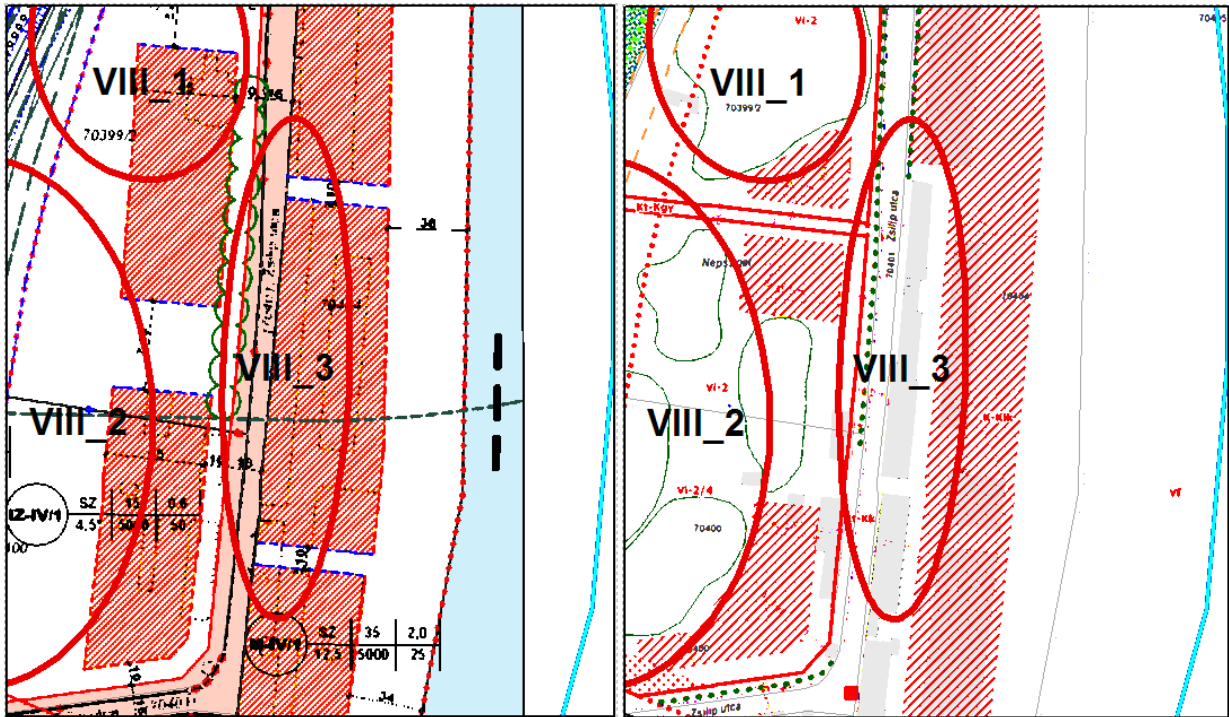
Környezeti elemek, rendszerek	Terhelések, közvetlen és közvetett hatások	Környezetállapot szempontjából bekövetkező változások
Levegő	A területen szennyező forrás nem található.	
Termőföld, talaj, felszíni és felszín alatti vizek	A területet kisebb foltokban hulladékterhelés szennyezi, amely megszüntetése várható.	Szerves kapcsolat kialakult a városrészekkel és a folyóparttal. A jelenleg elhanyagolt, zöldfelületként, illetve sportolásra, rekreációra alkalmas területként hozzáférhetővé váló sziget a lakosság egészségi állapotára pozitív hatást kifejtő területté alakulhat a szabályozás hatására. A folyópart állapotára tekintettel a vízparti megközelíthetőségre és a természetes jelleg megtartása, erősítése a Palotai-sziget fokozottabb védelmével együtt lenne kívánatos ezen a szakaszon. Az általános környezeti állapot javul, kedvező mikroklimatikus hatások.
Hulladék	A helyszíni bejárásakor (2017. április) hulladéklerakást a területen és közvetlen környezetében nem tapasztaltunk.	
Zaj- és rezgés-terhelés	Nincs terhelés, ebben minimális változás várható.	
Városkép, épített környezet	A sziget épített és természeti környezetét javító megoldások, hatások várhatók.	
Emberi egészség	Zöldfelületi hozzáférés és kiterjedés növekedése a lakosság lelki és testi egészségének javításához járulhat hozzá.	
Természeti környezet, élővilág, ökológiai hálózat	Magas biológiai aktivitású terület, a DÉSZ hatására és a kezelések megvalósulásával javulhat, potenciális zöldfelületi értéket jelentő terület, amely biológiai aktivitása és sokfélesége növelhető	

10. táblázat Környezeti hatások

3. VIII_3 Átsorolás munkahelyi (M-IV/1) övezetből – különleges, kikötő területe (K-Kik) kategóriába

26. ábra Jelenlegi állapot

25. ábra Jelenleg érvényes kerületi rendezési szabályzat

DÉSZ által javasolt szabályozás

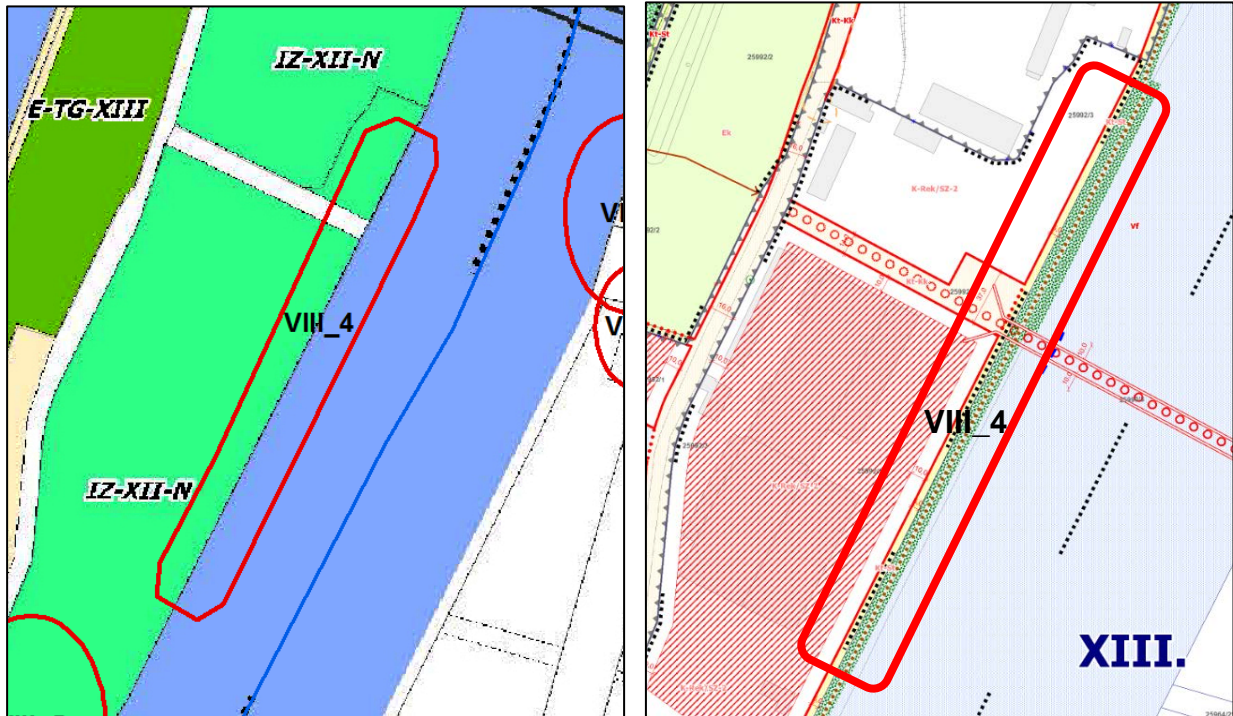
K-Kik terület szabályozása a MAHART üzemi területre a folyami hajózással, hajójavitással kapcsolatos funkciókat megtartva a meglévő épületállomány lehetővé teszi a terület használatát. A gerincút melletti földszintes épületek elbontását javasolja a szabályozási koncepció. A tervezett Körvasút menti körút, miatt a csarnoképület részleges visszabontását javasolja a terv.

Környezeti elemek, rendszerek	Terhelések, közvetlen és közvetett hatások	Környezetállapot szempontjából bekövetkező változások
Levegő	A területen szennyező forrás található a szabályozás hatásköre a működés módjára nem terjed ki. Az intenzívebb működés, korszerűsítés nélkül a szennyezés fokozódásával járhat.	Az ipari telephely működési sajátosságaiból (hajójavitó) közvetlenül a Duna partján helyezkedik el. Az itt működő vállalkozások közvetlenül szennyezhetik a Dunát és a sziget talaját, élővilágát károsítva. Kiemelt felelősség vállalás és felügyelet szükséges a területen a szennyeződések és a környezeti károk elkerülése érdekében. Az általános környezeti állapot javul, kedvező mikroklimatikus hatások. csökkenő terhelés a környezeti elemekre.
Termőföld, talaj, felszíni és felszín alatti vizek	A területet különösen havária jellegű helyzetekben szennyezés érheti. A korábbi működésből eredő szennyeződések jelen vannak a területen. A telephelyek fejlesztése során a környezetvédelmi minősítésekre, korszerű környezetbarát technológiák alkalmazása mérsékelheti a környezetre ható negatív hatásokat.	
Hulladék	Jelenleg előfordul hulladéklerakás, tárolás a területen és közvetlen környezetében	
Zaj- és rezgés-terhelés	A működés intenzitásával arányban a terhelés változása várható.	
Városkép, épített környezet	Jelenlegi állapotában rontja a városképet.	

Emberi egészség	A telephelyen működő vállalkozásokban alkalmazott technológiától függően lehet negatív hatással bíró.	
Természeti környezet, élővilág, ökológiai hálózat	Alacsony biológiai aktivitású terület, a DÉSZ hatására állapotában változás nem várható.	

11. táblázat Környezeti elemek, hatásaik és változások

4. A tervezett gyalogoshíd népszigeti hídfőjének szabályozása

27. ábra Jelenleg érvényes kerületi rendezési szabályzat

DÉSZ által javasolt szabályozás

28. ábra Jelenlegi állapot

A területet jelenleg jelentős zöldfelületű intézményi rekreációs terület kategóriába tartozik. K-Rek/3 terület tervezett szabályozása a vízi, szárazföldi sportolási lehetőség, különböző kategóriájú szálláslehetőséggel,

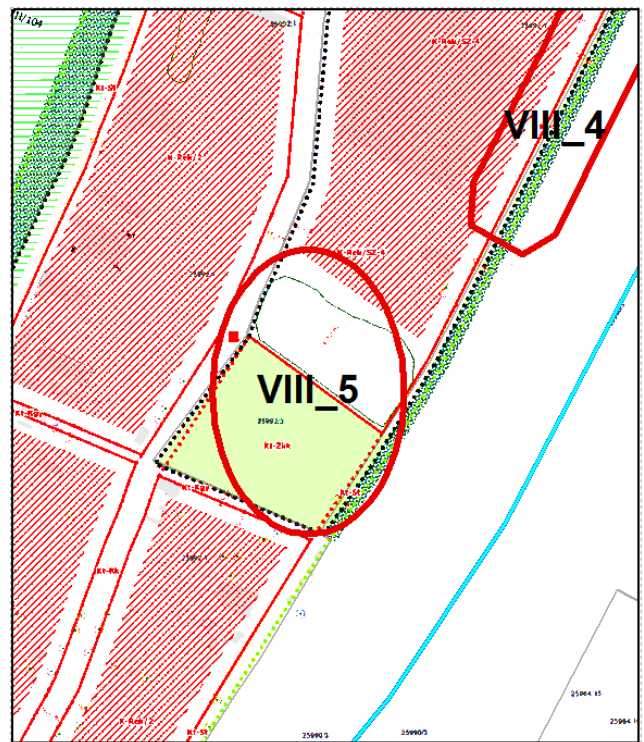
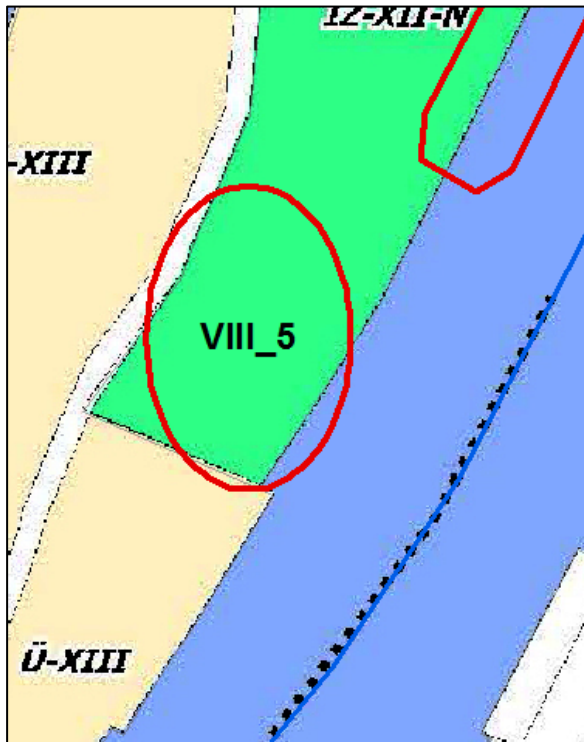
vendéglátás funkcióval kiegészítve. Épületek egész évben használhatók, talajszintre épülhetnek.. A GANZ hajógyár téglahomlokzatú csarnokát megtartásra javasolja a megalapozó dokumentum és a szabályozási koncepció, benne zárt teret igénylő sportpályák alakíthatóságát. A szabadtéri sportpályákat téliesíthető módon célszerű kialakítani. A Beépítési terv ábrázolja a Gács utca vonalában tervezett kerékpáros/gyalogos hidat, mely javítja a Népsziget elérhetőségét a XIII. kerületből. A sziget két oldalán gyalogos sétány kialakítását tervezik, melyek a sziget tengelyében futó közútról gyalogos utakkal megközelíthetőek.

Környezeti elemek, rendszerek	Terhelések, közvetlen és közvetett hatások	Környezetállapot szempontjából bekövetkező változások
Levegő	A területen szennyező forrás nem található.	Szerves kapcsolat kialakításának lehetősége a szigettel, folyóparttal. A jelenleg elhanyagolt, zöldfelületként, illetve sportolásra alkalmas területként hozzáférhetővé váló sziget a lakosság egészségi állapotára pozitív hatást kifejtő területté alakulhat a szabályozás hatására. A folyópart állapotára tekintettel a vízparti megközelíthetőségre és a természetes jelleg megtartása kívánatos ezen a szakaszon, amelyre a szabályozásban megfogalmazott természetközeli vízpart és sétány, illetve a kialakult értékes fák, facsoportok megőrzése jelent némi garanciát.
Termőföld, talaj, felszíni és felszín alatti vizek	A területet nagymértékben, nagyobb foltokban talajszennyezés és hulladékterhelés szennyezi, amely megszüntetése várható.	
Hulladék	Jelenleg a terület szomszédságában felhagyott ipartelep található, hulladéklerakással a területen és közvetlen környezetében.	
Zaj- és rezgés-terhelés	Nincs terhelés, ebben fejlesztésektől függő változás várható.	
Városkép, épített környezet	Jelenlegi állapotában a felhagyott ipartelep rontja, míg a kialakult növényzet javítja a városképet.	
Emberi egészség	Zöldfelületi hozzáférés és kiterjedés növekedése a lakosság lelki és testi egészségének javításához járulhat hozzá. Kiemelten a parton körbefutóan tervezett és szabályozott természetközeli sétány használatának hatását tekintve.	
Természeti környezet, élővilág, ökológiai hálózat	Magas biológiai aktivitású terület, a DÉSZ hatására javulhat, potenciális zöldfelületi értéket jelentő terület, amely biológiai aktivitása és sokfélesége növelhető	

12. táblázat Környezeti elemek, hatásaik és változások

5. VIII_5 Szabályozás, szélesebb zöldterület

29. ábra Jelenleg érvényes kerületi rendezési szabályzat

DÉSZ által javasolt szabályozás

30. ábra Jelenlegi állapot

A területet jelenleg jelentős zöldfelületű intézményi rekreációs terület kategóriába tartozik. K-Rek/2 terület vízi sportolási lehetőség, szabadidő eltöltésére használható zöldterület, idényjellegű szállás és vendéglátás funkciókkal kiegészítve. A területen található néhány megfelelő állapotú épület megtartásra javasolják a tervezők. Felújítva valóban a Népsziget építészeti világát, hagyományainak sokoldalúságát mutatnák. A tervezett épületek hullámtérben helyezkednek el, ezért pilléreként állnak. Formai kialakításukat a Lupa-szigeti építészeti világ kortárs építészeti eszközökkel megvalósítandó folytatásaként képzelik el. A sziget déli végén, a meglévő gyalogoshídnál egy vendéglátó létesítmény kialakítását javasolják, mely frekvenciált helyzetéből adódóan a sziget ikonikus épületévé válhat, azonban itt meg kell jegyezni, hogy az értékes ártéri növényzet megóvását és nagyobb területű kiterjedését is biztosítani szükséges. A sziget két oldalán tervezett gyalogos sétány ezen a szakaszon is áthalad. A területen elhelyezendő stégek, úszóművek részben a parti ingatlanhoz rendelt, részben a közterületekhez kapcsolódva használhatók. Esetleges felépítményeit igényes építészeti színvonalon és környezetbe illő ökológikus módon javasoljuk megvalósítani.

Környezeti elemek, rendszerek	Terhelések, közvetlen és közvetett hatások	Környezetállapot szempontjából bekövetkező változások
Levegő	A területen szennyező forrás nem található.	
Termőföld, talaj, felszíni és felszín alatti vizek	A területet kisebb foltokban hulladékterhelés szennyezi, amely megszüntetése várható.	Szerves kapcsolat kialakult a városrészekkel és a folyóparttal. A jelenleg elhanyagolt, zöldfelületként,

Hulladék	A helyszíni bejárásakor (2017. április) kisebb foltokban hulladéklerakást tapasztalunk a területen és közvetlen környezetében.	illetve sportolásra, rekreációra alkalmas területként hozzáférhetővé váló sziget a lakosság egészségi állapotára pozitív hatást kifejtő területté alakulhat a szabályozás hatására. A folyópart állapotára tekintettel a vízparti megközelíthetőségre és a természetes jelleg megtartása, erősítése a Palotai-sziget fokozottabb védelmével együtt lenne kívánatos ezen a szakaszon. Az általános környezeti állapot javul, kedvező mikroklímatis hatások. Fontos megemlíteni, hogy a tervezett közkert szabályozás a jelenlegi üzemtervezett erdőterületet érinti.
Zaj- és rezgés-terhelés	Nincs terhelés, ebben minimális változás várható.	
Városkép, épített környezet	A sziget épített és természeti környezetét javító megoldások, hatások várhatók.	
Emberi egészség	Zöldfelületi hozzáférés és kiterjedés növekedése a lakosság lelki és testi egészségének javításához járulhat hozzá.	
Természeti környezet, élővilág, ökológiai hálózat	Magas biológiai aktivitású terület, a DÉSZ hatására és a kezelések megvalósulásával javulhat, potenciális zöldfelületi értéket jelentő terület, amely biológiai aktivitása és sokfélesége növelhető	

13. táblázat Környezeti elemek, hatásaik és változások

3.4.3. Emberek, közösségek egészségét, életminőségét, kulturális örökségét, területhasználati feltételeit befolyásoló hatások

A korábbi fejezetben tárgyalt változtatások egyike sem okoz olyan közvetlen jelentős negatív hatást, mely az emberek egészségügyi állapotát veszélyeztetné. Szerves kapcsolat alakulhat ki a városrészekkel és a folyóparttal. A jelenleg elhanyagolt, zöldfelületként, illetve sportolásra, rekreációra alkalmas területként hozzáférhetővé váló sziget a lakosság egészségi állapotára pozitív hatást kifejtő területté alakulhat a szabályozás hatására. A folyópart állapotára tekintettel a vízparti megközelíthetőségre és a természetes jelleg megtartása, erősítése a Palotai-sziget fokozottabb védelmével együtt lenne kívánatos ezen a szakaszon. Zöldfelületi hozzáférés és kiterjedés növekedése a lakosság lelki és testi egészségének javításához járulhat hozzá.

A szigetre járók különböző céllal érkeznek, közös érték számukra a sziget dunai és természeti közelsége, illetve a mozgás, evezés, futás, sportolás lehetősége a szabadban. Kulcsfontosságú hatás lehet a fejlesztés tekintetében a szigethasználat jelenleginél kulturáltabb, környezet és természettudatosabb fejlesztése. A sziget egyes part menti területein a természetközeli sétány kialakítása és a zöldterületek kezelése a facsoportok megőrzése, a honos fajok előnyben részesítése és a bemutatási funkciók is hozzájárul ehhez a hatáshoz.

A kulturális örökség része a szigethasználatnak a természettudatosság mellett a hajógyártás, az evezés is, amelynek szintén kialakítható megfelelő interaktív a tudást, hagyományt és korszerű újításokat megismertető fejlesztés a sziget területén. Amennyiben a szigeten a hagyományaihoz a fejlődéséhez szervesen illeszkedő fejlesztésekkel töltik ki a szabályozás kínálta kereteket, akkor a kulturális örökség tekintetében pozitív hatások érhetők el. Veszélyt jelenthet azonban a szigetre, ha a Dunához és a természetközelséghez, az ipari emlékekhez egyáltalán nem illeszkedő, térben és tartalomában is idegen, értékrendben és területhasználatban eltérő fejlesztések valósulnak meg a szabályozási keretek között.

3.4.4. Közvetett hatások összefoglaló bemutatása

A kijelölt új gyalogos és kerékpár utak közvetve hozzájárulhatnak a levegőminőség javulásához is. A Duna-menti zöldsáv és a sziget erdőfoltjainak, facsoportjainak megőrzése, kialakítása elősegítheti az élővilág észak-déli mozgását.

Új környezeti konfliktusok megjelenése

A jelen terv keretein belül kijelölt területfelhasználási kategóriák, övezetek egyike sem jár a korábbi szabályozási tervekben megengedettekhez képest új környezeti konfliktust eredményező funkció, tevékenység megjelenésével.

Környezettudatos életmód feltételeinek változása

A kijelölt Duna-menti kerékpáros és gyalogos sáv elősegítheti a lakosság környezettudatosságát a nem motoros közlekedés preferálásával.

Térszerkezet, területfelhasználási mód

A tervezett fejlesztések várhatóan javítják a part menti természetesség tekintetében a sziget egyes parti területeit. A belső területeken pedig a facsoportok, erdőfoltok megőrzése és az idős fák, élőhelyek kímélete, kezelése biztosíthatja az élőhelyek és zöldfelületek ökológiai helyzetének, állapotának javulását. A felhagyott épületek újra hasznosítása, felszámolása szintén javítja a területhasználat jelenlegi állapotát. A várható látogatói terhelés tekintetében megfelelő védelmi megoldásokat kell találni a kritikus időszakokban és értékes területi egységekben az értékek hosszútávú kezelése és fennmaradása érdekében.

Természeti erőforrások

Természeti erőforrások megújulását akadályozó hatásokkal a településrendezési tervben meghatározott célok megvalósulása nyomán nem kell számolni. A helyi természeti erőforrások jelentős mértékű felhasználása nem történik. A kialakult értékek megőrzésére lehetőséget biztosító szabályozás került kialakításra. A szabályozás természeti erőforrások védelmét figyelembe vevő, érvényesítő alkalmazását segíthetik önkormányzati, vállalkozási és lakossági, illetve civil szervezeti együttműködések útmutatók, akciók, területi kezelések és hasznosítások, beépítések megvalósítása terén.

3.5. A TERV HATÁSAINAK, KÖRNYEZETI KÖVETKEZMÉNYEINEK ÖSSZEFOGLALÁSA

Várhatóan a szabályozás érvényesítése megfelelő keretet ad a sziget ökológiai hálózatba illeszkedő, környezettudatos fejlesztésének. A DÉSZ „zöld” szemléleténél fogva kedvezően járul hozzá a sziget komplex fejlesztéséhez.

A sziget jelentős zöldfelületi állománnyal rendelkezik, amelynek megőrzése, fejlesztés fontos lenne. A DÉSZ szabályozása hozzájárul, hogy a zöld infrastruktúra fejlesztése, a zöldfelületek védelme megvalósuljon. A terület Duna-parti területe része a Nemzeti Ökológiai Hálózat ökológiai folyosó rendszerének és jelentős természeti értékkel rendelkezik. A területen erdőtervezett erdőterületek találhatóak. A zöldfelületi potenciál városi szövetbe kapcsolása, rekreációs potenciáljának kihasználása még várat magára. A Duna-parti sétány és kerékpárút, továbbá a közkert övezetek kiszabályozása hozzájárul az üdülési-rekreációs funkciók erősödéséhez.

A tervezési területet védendő ivóvízbázis nem érinti. A tervezett változások a felszíni és felszín alatti vizek mennyiségi és minőségi állapotában várhatóan nem jelentenek releváns változásokat, figyelembe véve, hogy a felszínközeli vizek (talajvizek) tulajdonságai alapvetően a Duna vízminőségének hatása alatt állnak. Ugyancsak számításba kell venni, hogy a talajvizek minőségét a Dunán kívül a Népsziget területén uralkodó talaj és vízminőségi alapállapot határozza meg, amely sok szempontból jelenleg is terheltnek mondható.

A vizsgált terület vízellátása a Fővárosi Vízművek hálózatáról történik. A Népsziget területén kiépített közüzemi csatornahálózat nem létesült. A terület komplex fejlesztésének, rehabilitálásának előfeltétele a közüzemi csatornahálózat kiépítése.

4. Káros környezeti hatások mérséklését célzó javaslatok, intézkedések

4.1. TÁJ- ÉS TERMÉSZETVÉDELEM, ÖKOLÓGIAI RENDSZEREK

Védett természeti területek, térségi ökológiai rendszerek védelme

Védett természeti területek a térségben nem találhatóak. Az OTTr Nemzeti Ökológiai Hálózatának ökológiai folyosó kategóriája (Duna) érinti a területet. Az ökológiai hálózatot a természetes és természetközeli területek és a köztük kapcsolatot teremtő ökológiai folyosók, valamint a körülöttük a hatások mérséklését biztosító védőterületek rendszere alkotja. Az Országos Területrendezési Terv (továbbiakban: OTTr) igazodva a páneurópai ökológiai hálózat rendszeréhez és figyelembe véve az élő helyek ökológiai funkcionalitását, a természetes és természetközeli területeket magterület, ökológiai folyosó és pufferterület övezetbe sorolta 2008-ban. Az ökológiai hálózat funkcionális elemei:

- Magterületek a hálózat foltszerű, tetszőleges kiterjedésű területei, melyek ideális nagyság esetén a lehető legtöbb populációnak, illetve az ezekből felépülő életközösségeknek az élőhelyei és genetikai rezervátumai.
- Az ökológiai folyosók, a magterületek közötti kapcsolatot biztosító sávok, folytonos élőhelyek, vagy kisebb-nagyobb megszakításokkal jellemezhető élőhely-mozaikok, láncolatok, amelyek, az élőhelyeket, kötik össze, egyben biztosítják a génáramlást az egymástól elszigetelt populációk között.
- Pufferterületeket, a magterületek és a folyosók körül védőzónát kell kijelölni, ahol még a természetközeli élőhelyek aránya viszonylag magas. A pufferterületek feladata a magterületek és folyosók védelme az esetleges külső káros hatásoktól.

A terület tervezése során figyelembe kell venni és be kell tartani az ökológiai hálózattal kapcsolatos rendelkezéseket, utalásokat, jogszabályokat:

- 1996. évi LIII. törvény a természet védelméről (53. §)
- 2003. évi XXVI. törvény az Országos Területrendezési Tervről (4., 9., 12., 13., 19. és 22. §-ok)
- 27/2015. (VI. 17.) OGY határozat A 2015–2020 közötti időszakra szóló Nemzeti Környezetvédelmi Programról és melléklete a IV. Nemzeti Természetvédelmi Alapterv 2014-2019
- 28/2015. (VI. 17.) OGY határozat A biológiai sokféleség megőrzésének 2015–2020 közötti időszakra szóló nemzeti stratégiájáról

Tájvédelmi javaslatok

Utcai fasorok, utak menti közterületi gyep- és cserjesávok

Egy út fásíthatósága a szabályozási szélességtől, az út pályaszerkezetétől, a burkolatok elrendezésétől, valamint a közművezetékek elhelyezésétől függ. A kialakult utak menti fátelépítésnél figyelemmel kell lenni a meglévő közművekre, valamint a légvezetésekre. A légvezetékek alatt javasolt olyan dísznövényeket alkalmazni, melynek alacsony gömb alakú koronáját nevelnek, így nem szükséges metszeni őket.

A meglévő utak esetében ahol a keresztmetszvény, valamint a közművek engedik, ott javasolt az egységes fasor telepítése. Különösen fontos lenne a koncepcionális fasor telepítés a Népszigetet feltáró fő közlekedési utak mentén, mely irányítja a figyelmet, jelzi az út fontosságát. A fajok kiválasztásánál a termőhelyi adottságoknak megfelelő fafajokat kell előnyben részesíteni.

Építkezési területek környezetszennyezése

Az építkezési területek jelentős potenciális porszennyezése miatt fokozott figyelmet kell fordítani a terület folyamatos locsolására. Az építkezések nappali és éjszakai zajterhelését a megadott terhelési határértékeken belül kell tartani.

Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület

Az érintett övezetben telepíteni kívánt létesítmények és a kapcsolódó funkciók (utak, parkolók, szabadterei sportpályák, stb.) elrendezésére, illetve az építmények építészeti kialakítására, anyaghasználatára, tömegképzésére vonatkozóan a tájba illesztés, tájlesztettkai szempontok megkövetelésének alátámasztásául látványterv készítése és településképi véleményezési eljárás lefolytatása kötelező.

4.2. KÖRNYEZETI ELEMÉK ÁLLAPOTÁNAK VÉDELMÉRE IRÁNYULÓ JAVASLATOK

A terv környezetvédelmi javaslatok és azok fogantatására hozott szabályozási előírásai a negatív hatásokat csökkentésére törekednek. Ez vonatkozik mind a levegőminőség, a zajvédelem és talajvédelem kérdéskörére.

4.2.1. Levegőtisztaság védelem

A levegő tisztaság védelmével kapcsolatos szabályokat több jogszabály tartalmazza: A levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) sz. kormányrendelet és a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I. 14.) sz. VM rendelet.

A tervben javasolt előírások a levegőminőség állapotának javítását és hosszú távú fenntartását szolgálják. A közlekedésből származó légszennyezés káros hatásainak csökkentése érdekében az utak fásítása a porszennyezés, levegőterhelés mérséklésére ténylegesen alkalmas. A főút mentén a zóldsávokban cserjesor ültetésével a közvetlenül az út mellett lerakódó szennyezés mértékét lehet csökkenteni.

4.2.2. Talaj, felszíni- és felszín alatti vizek védelme

A területet különösen havária jellegű helyzetekben szennyezés érheti. A korábbi működésből eredő szennyeződések jelen vannak a területen. A telephelyek fejlesztése során a környezetvédelmi minősítésekre, korszerű környezetbarát technológiák alkalmazása mérsékelheti a környezetre ható negatív hatásokat.

A felszín alatti vizek és a talaj védelme érdekében a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet előírásait kell betartani. A hidrogeológiai védőterületekre vonatkozó korlátozásokat a 123/1997. (VII. 18.) Kormányrendelet szabályozza.

A tervezett beruházások területén a talajvízszennyezés és a kármentesítés szükségessége feltételezhető. A tereprendezések és építkezések során a kitermelt talaj minőségét meg kell vizsgálni. A vizsgálati eredmények alapján dönthető el a kitermelt talaj elhelyezésének módja. Területfeltöltések során szennyezett talaj nem használható.

Egyedi szennyvízkezelő berendezés és egyedi zárt szennyvíztároló nem létesíthető! A szennyvizek szikkasztása tilos. A technológiai eredetű szennyvíz tisztítását a vonatkozó rendeletek szerint a telephelyeken belül kell megoldani.

A magasabb rendű jogszabályokban meghatározott felszín alatti víz állapotának érzékenysége szempontjából érzékeny területi kategória biztosítja a felszín alatti vizek védelmét. A szennyvíz- és csapadékvíz elvezetés kérdésében hozott javaslatok és előírások megfelelő megoldásokat nyújtanak a szennyvizek tárolására illetve elvezetésére, így nem jelentenek veszélyforrást a talajra és a felszíni- és felszín alatti vizekre. Veszélyes anyagokat tartalmazó szennyvizekre és a talaj állapotát veszélyeztető tevékenységekre vonatkozó javaslatok, a felsőbbrendű jogszabályok előírásainak betartásával kizárható a víz és a talaj határérték feletti károsodása. A tervezett fejlesztések némelyik terület jelenlegi növényborításának megbontásával jár, melyen szántó művelési ágú mezőgazdasági területek találhatók. A tervezett funkciók megjelenése során kisebb kiterjedésű művi felületek jönnek létre, a fennmaradó területeket zöldfelületként kell kialakítani. A terület átalakulása a fentiek értelmében nem növeli a víz- és szélerezési kockázatát. A tervezett fejlesztések megvalósítása során a talajszennyezés kockázata, mind a létesítés, mind az üzemeltetés során, a hatályos, vonatkozó, környezetvédelmi előírások betartásával megelőzhető.

A felszíni és felszín alatti szempontjából a jelenlegi vízminőségi állapot a tervezett változtatások megvalósulása esetén semmiképpen nem romlik, esetenként javulásra lehet számítani.

4.2.3. Zaj- és rezgésterhelés

A zajvédelmi jogszabályokban és előírásokban foglaltak betartásával, meghatározott védőtávolságokkal és védelmi célú növénytelepítések kialakításával, a védendő területek zajterhelése csökkenthető, környezetterhelése megelőzhető.

Közlekedési zaj

A belterületi részekben a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM – a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló együttes rendelet 3. mellékletének határértékeinek kell teljesülniük.

A közúti közlekedés okozta zajszint mértéke, a zajterhelés csökkentése érdekében utcafásítás, intenzív többszintű növényesítés kialakítása javasolt. Bár a fásítás okozta zajcsökkenés nem mérhető, ennek ellenére bizonyos mértékig javítja a forgalmas útszakasz menti zajhelyzetet. A tervezett Aquincumi híd (Körvasút menti körút) megépítésével párhuzamosan kialakítandó, kétoldali zajárnyékoló létesítmények a zajterhelés mértékét jelentősen mérsékelhetik.

Üzemi és szabadidős tevékenységből származó zaj: Jelen terv készítése során nem kerül kijelölésre olyan új gazdasági, kereskedelmi-szolgáltató terület felhasználási egység, mely jelentős üzemi jellegű zajterhelést okozna. Ennek ellenére a már korábban kijelölt, hatályos TSZT-n szereplő gazdasági és különleges területek esetében megjelenhet új üzemi, szabadidős létesítmény. Zajt, illetve rezgést kibocsátó új üzemi és szabadidős létesítményt, berendezést, technológiát egyéb helyhez kötött külső zajforrást, csak olyan módon lehet létesíteni, üzembe helyezni, hogy az a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM –együttes rendeletben megállapított zaj és rezgésterhelési határértékeket ne haladja meg. A területen új üzemi és szabadidős zajforrás létesítése csak a határérték teljesülését biztosító zajvédelmi tervezés alapján engedélyezhető. Az új tevékenységek, telephelyek esetében az üzemi jellegű zajkibocsátás meghatározására csak a beruházás ismeretében van lehetőség, ezért a tevékenységek hatásainak vizsgálatakor a rendelet meghatározott paraméterei az irányadók.

4.2.4. Hulladékkezelés

A hulladékgazdálkodás szempontjából figyelembe kell venni a 2012. évi CLXXXV. törvényt a hulladékról, betartva annak a hulladékkezeléssel és hulladékhasznosítással kapcsolatos előírásait. A településen a keletkező kommunális szilárd hulladék elhelyezéséről és elszállításáról a településen működő szervezett hulladékgyűjtési rendszer keretein belül kell továbbra is gondoskodni.

A várható építkezések során keletkező építési törmelékek kezelése külön figyelmet érdemel. A szükségessé váló feltöltések, tereprendezések kizárólag hulladéknak nem minősülő anyagok felhasználásával történhetnek. A veszélyes hulladékok begyűjtése és elszállítása a településen megoldott. A keletkező veszélyes hulladékot közvetlenül a keletkezés helyén, biztonságosan, a környezet szennyezését kizáró, elkülönített zárt tárolókban kell elszállításig elhelyezni. Idegen veszélyes hulladék nem tárolható és kezelhető. A veszélyes hulladékok kezelése során a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének, feltételeiről szóló 225/2015 Korm. rendelet előírásait kell betartani.

Egyes tervezett funkciók megvalósulásakor az élővilágra potenciálisan zavaró hatások érvényesülhetnek, azonban szigorú övezeti előírások meghatározásával, illetve egyéb szabályozók alkalmazásával ez jelentősen mérsékelhető.

Az ökológiai hálózat egyes elemeire vonatkozó táj- és tájképvédelmi javaslatok hatékonyan segítik elő az új területfelhasználások környezetbe és tájbaillesztését. A tervezett fejlesztések így a természeti értékek maradandó károsítása nélkül megvalósulhatnak.

Hulladékgazdálkodás mind a kommunális hulladék, mind a veszélyes hulladékok elhelyezése és tárolása a jogszabályokban előírtaknak megfelelően történhet, így nem okozhat környezetterhelést. A hulladékgazdálkodásról, valamint a veszélyes és állati hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről szóló hatályos jogszabályok, hulladékkezeléssel és hulladékhasznosítással kapcsolatos előírásait betartva nem jelentenek szennyező forrást a területre, a környezetminőséget nem veszélyeztetik. A szelektív

hulladékgyűjtés további támogatása és kiterjesztése szintén pozitív hatást eredményez, illetve segít a környezettudatos szemléletformálásban.

4.3. GAZDASÁGI, TÁRSADALMI HATÁSOKHOZ KAPCSOLÓDÓ JAVASLATOK

Beruházások, intézményi területek helyszínének biztosítása munkahelyteremtő és népességmegtartó hatású továbbá a Duna-part gyalogos végigjárhatóságának biztosítása valamint a Duna-part közelében az Eurovelo 6 kerékpárút kijelölése szélesíti a rekreációs lehetőségeket, növeli a város idegenforgalmi vonzerejét, ami kedvezően hat a kerület turisztikai forgalmára, élénkíti a gazdaságot.

A sziget északi részén szabályozott ipari telephely működési sajátosságaiból (hajójavító) közvetlenül a Duna partján helyezkedik el. Az itt működő vállalkozások közvetlenül szennyezhetik a Dunát és a sziget talaját, élővilágát károsítva. Kiemelt felelősség vállalás és felügyelet szükséges a területen a szennyeződések és a környezeti károk elkerülése érdekében.

A hajógyári telephely és annak múltja, híres termékei és eredményei lehetőséget kínálnak egyben a hajógyártás történeti, technológiai bemutatására is egy interaktív lehetőségekkel kialakított bemutatóhely keretében.

5. Javaslat olyan környezeti szempontú intézkedésekre, előírásokra, feltételekre, szempontokra, amelyeket a terv, által befolyásolt más tervben, illetve programban figyelembe kell venni.

A településrendezési eszközök minden esetben keretet szabnak a tervezett fejlesztések megvalósíthatóságához.

A tervezett változások a felszíni és felszín alatti vizek mennyiségi és minőségi állapotában várhatóan nem jelentenek releváns változásokat, figyelembe véve, hogy a felszínközeli vizek (talajvizek) tulajdonságai alapvetően a Duna vízminőségének hatása alatt állnak. Ugyancsak számításba kell venni, hogy a talajvizek minőségét a Dunán kívül a Népszigeten korábban folytatott ipari tevékenység is komoly mértékben befolyásolja, amely sok szempontból jelenleg is terheltnek mondható. Ivóvíz minőséget felszín közelében nem várhatunk a vizsgált területen. A mélyebben fekvő felszín alatti vízadók a felszíni hatásoktól védettnek tekinthetők.

A Népsziget területén kiépített közüzemi csatornahálózat nem létesült. A terület csatornázása során elválasztott rendszerű csatornahálózatot kell kialakítani.

Az OTrT előírását figyelembe véve a tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezetével érintett területen a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat fennmaradása érdekében a településkép védelmi rendeletben meg kell határozni a területhasználatra és az építmények tájba illeszkedésére vonatkozó szabályokat.

A sziget élővilágának, zöldfelületének kezelése érdekében egy egységes, rendszeresen frissített és aktualizált fenntartási terv elkészítését javasoljuk annak érdekében, hogy a zöldfelületi, part menti és élőhelyi ökológiai értékek a kezelés, a fejlesztési kivitelezések, a fenntartás során ne sérüljenek, sőt gyarapításuk integrált megoldási beépíthetők legyenek a zöldterület-fenntartásba, az épületek, szolgáltatások üzemeltetésébe.

Kifejezetten fontosnak tartjuk és ajánljuk erdei iskolai jellegű szolgáltatások kialakítását, a pesti és esetleg az óbudai oldalon található iskolák számára az iskolai programokba beépülő terepi oktatási, örökbefogadási, ismeretterjesztő, a természeti kapcsolatokat és a táji, dunai identitást erősítő fejlesztések megvalósítását a szigeten.

6. A terv megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezeti hatásokra vonatkozóan a tervben szereplő monitorozási javaslatok értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre.

A környezeti értékelés alapján a tervezett változtatások, illetve a várható környezeti hatások jellege, nagyságrendje miatt folyamatos monitorozásra vagy új monitoring rendszer kialakítására nincs szükség. A későbbi, esedékes felülvizsgálata során a környezeti vizsgálat keretében kell a jelenlegi DÉSZ hatására bekövetkező területi változásokat, területalakulási folyamatokat vizsgálni. A területváltozás követésére olyan indikátorrendszert és modellrendszert kell kialakítani, amelynek segítségével a bekövetkezett változások regisztrálhatók, és előre is jelezhetők a területi változások, trendek. A terv hatásainak monitorozása érdekében az alábbi indikátorok kerültek meghatározásra:

- Változások a területhasználatban. Monitorozás tárgya: területhasználatok, művelési ágak térbeli változásának vizsgálata
- Gazdasági területek környezeti hatásai Monitorozás tárgya: levegőminőség alakulása. A levegőben található különböző szennyezőanyagok – SO₂, CO, NO₂, O₃, por – mennyiségének vizsgálata a gazdasági területeken, a bányászati- és az energiatermeléssel kapcsolatos logisztikai útvonalak mentén, továbbá a lakóterületeken.
- Zajszenyezés által érintett emberek száma. Monitorozás tárgya: a zajszenyezés által érintett emberek számának megállapítása a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet figyelembe vételével
- Biológiai aktivitás érték valós alakulása Monitorozás tárgya: rendszeres biológiai aktivitásérték számítás.
- A sziget élővilágának, ökológia szolgáltatásainak (ökoszisztéma szolgáltatásainak) folyamatos monitoringja, együtt a Palotai-szigetre vonatkozó monitoringgal.
- Zöldfelület indikátor (ZFI) érték alakulása. A monitorozás tárgya: az űrfelvételből, vagy infrafelvételekből számolt zöldfelületi aktivitás érték.

A területhasználatok változásának monitorozására jól használható az EU Copernicus földmegfigyelési programja keretében készülő Urban Atlas. Az Urban Atlas (UA, Városatlasz) felszínborítási és földhasználati információkat tartalmaz számos Funkcionális városi térségre (Functional Urban Areas, FUA). A térképezett nagyvárosi térségek száma a 2006-os referencia év esetében (UA2006) 305 (lakosság > 100 000), míg a 2012-es referencia évre (UA2012) 695 (lakosság > 50 000). A nomenklatúra 17 városi (MMU 0,25 ha) és 10 városon kívüli (vidéki; 2006-ra csak 3 osztály; MMU 1 ha) kategóriát tartalmaz. Budapest teljes területére rendelkezésre áll az Urban Atlas.

A DÉSZ-hez kapcsolódó mérhető indikátorok monitorozásának jelenlegi legnagyobb problémája nem az, hogy nincsenek adatok, hanem az, hogy az adatok különböző helyeken, különböző ágazatoknál, hatóságoknál gyűlnek. A monitorozáshoz felhasználható adatok az OKIR, a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer (NBmR), a TEIR, a TIR, a NATÉR, a MEPAR vagy az erdészeti adatbázisok keretében található meg.

7. Közérthető összefoglaló

A Népsziget területére közös tervezetésre irányuló megállapodás keretében a Budapest Főváros IV. Kerület Újpest Önkormányzatának Képviselő-testülete az 53/2016. (111.31.) számú határozatával, Budapest Főváros XIII. Kerület Önkormányzatának Képviselő-testülete 10/2016. (1.14.) számú határozatával, a Fővárosi Önkormányzat Képviselő-testülete 428/2016. (111.30.) és 429/2016. (11 1.30.) számú Főv. Kgy. határozatával új Duna—parti Építési Szabályzat DÉSZ (VIII) készül, amelyre a beérkezett véleménye alapján környezeti vizsgálat készítése indokolt. Jelen dokumentáció az elkészült környezeti vizsgálat „Egyeztetési” változatát tartalmazza.

A környezeti vizsgálat készítésének módszere, alapelve az volt, hogy a vizsgálat a DÉSZ várható, a jelenlegi állapotot módosító hatásait értékeli. A kidolgozása és tartalma megfelel az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet követelményeinek. A KV előzetes tematikájának tartalma és készítésének szükségességéről szóló tájékoztató 2016.09.08.-án került megküldésre az érintettek számára.

A tervek, programok céljainak vizsgálatánál, értékelésénél nehéz olyan abszolút határértékeket, mutatókat meghatározni, amelyekkel az eredményességet, környezeti hatékonyságot mérni lehet. Ezeket a határértékeket, „zsinórmértéket” mindenkor a nemzeti, budapesti területfejlesztési, környezetvédelmi programok, stratégiák fenntarthatósági stratégiák célkitűzései jelentik. A DÉSZ környezeti vizsgálata során a célkitűzések összehasonlításra kerültek a térségre készült legfontosabb tervezési, fejlesztési dokumentumokkal, kiemelten a hatályban lévő kerületi szabályozási tervekkel. A környezeti vizsgálat megállapította, hogy a tervezési, fejlesztési kereteket jelentő magasabb rendű programok, tervek célkitűzéseivel a DÉSZ szabályozása összhangot mutat.

A KV vizsgálati része feltárta, hogy a Népsziget Budapest területének egy olyan gyöngyszeme, amely jelentős természeti, turizmusfejlesztési potenciállal rendelkezik, de jelenleg ezek az adottságok nincsenek kihasználva. A területen a valamikori hajógyár és darugyár területének talaja jelentősen szennyezett. A területen a felhagyott iparcarnokok, üzemépületek rendezetlensége, tulajdoni helyzete akadályozza, hogy egy komplex fejlesztés elindulhasson. A Duna-parti területek részleges megközelíthetősége, terület körbejárhatóságának hiánya akadályozza, hogy a város frekvenciált helyén lévő szigeten a „víz-város” kapcsolat teljes mértékben kialakulhasson.

A sziget jelentős zöldfelületi állománnyal rendelkezik, amelynek megőrzése, fejlesztés fontos lenne. A DÉSZ szabályozása hozzájárul, hogy a zöld infrastruktúra fejlesztése, a zöldfelületek védelme megvalósuljon. A terület Duna-parti területe része a Nemzeti Ökológiai Hálózat ökofolyosó rendszerének és jelentős természeti

értékkel rendelkezik. A területen erdőtervezett erdőterületek találhatóak. A zöldfelületi potenciál városi szövetbe kapcsolása, rekreációs potenciáljának kihasználása még várat magára. A dunaparti sétány és kerékpárút kiszabályozása hozzájárul az üdülési-rekreációs funkciók erősödéséhez.

A tervezési területet védendő ivóvízbázis nem érinti. A tervezett változások a felszíni és felszín alatti vizek mennyiségi és minőségi állapotában várhatóan nem jelentenek releváns változásokat, figyelembe véve, hogy a felszínközeli vizek (talajvizek) tulajdonságai alapvetően a Duna vízminőségének hatása alatt állnak. Ugyancsak számításba kell venni, hogy a talajvizek minőségét a Dunán kívül a Népsziget területén uralkodó talaj és vízminőségi alapállapot határozza meg, amely sok szempontból jelenleg is terheltnek mondható.

A vizsgált terület vízellátása a Fővárosi Vízművek hálózatáról történik. A Népsziget területén kiépített közüzemi csatornahálózat nem létesült. A terület komplex fejlesztésének, rehabilitálásának előfeltétele a közüzemi csatornahálózat kiépítése.

Jelentős problémát jelent, hogy a hullámtéren, lakóingatlan is található, amiben kb. 25-30 ember életvitelszerűen él. Az integrált, egységes szabályozás, kerületek közötti közös tervezés biztosíthatja, hogy egy egységes szemléletű szabályozási terv szülessen.

A Duna-part értékeinek felismeréséből fakad az az igény is, hogy a parton helyett kapott funkciók kihasználják az elhelyezkedés nyújtotta előnyöket. Ezért a Duna-parton található telephelyek helyét vegyes, központi és intézményi funkcióknak kell elfoglalni. Minden esetben szükséges a fejlesztési lehetőségek feltételül a közérdeket szolgáló területbiztosításokról gondoskodni és a parti sáv hozzáférhetőségét, a gyalogos-kerékpáros átjárhatóságot biztosítani. A településszerkezeti terven jelöljük az átjárhatóságot, a szabályozási terven kiszabályozásra kerül a közterületek számára szükséges hely.

A DÉSZ változtatások a jelenlegi szabályozáshoz képest nem határoznak meg jelentősen eltérő új irányt. A szabályok egy része az új szabályozásból származó átnevezés, átsorolás. A DÉSZ szabályozásában kiemelt figyelmet kap a zöldfelületek, a Duna-part megközelíthetőségének (magának a sziget megközelíthetőségének) biztosítása.

A terv tartalmát tekintve alkalmazkodik a környezeti adottságokhoz az északi részén a szigetnek az idős és értékes fák és facsoportok lehatárolásával, megóvásával a beépítésre szánt területeken a Vi-2 építési övezet előírásai a hatályos szabályzatban szereplő paraméterek továbbélését szolgálják. A K-Rek/1, K-Rek/2, K-Rek/3, K-Rek/4 és K-Kik építési övezetek beépítési paraméterei esetében a hatályos üdülőterületi és intézményi, illetve munkahelyi övezetekhez képest szigorít a terv a rekreációs funkcióknak jobban megfelelő beépítés megvalósulása érdekében.

A DÉSZ talán legnagyobb előnye, hozadéka, hogy olyan integrált megközelítésű új szemléletet honosít meg, amely a Dunára, a Duna-partra, annak zöldfelületeire nem mint elválasztó vízfolyásra tekint, hanem mint potenciális rekreációs fejlesztési lehetőségre. Ez a hálózatban gondolkodó, komplex szemlélet összhangban van a Budapest 2030 fejlesztési elképzeléseivel a Dunával együtt élő város koncepciójával.

8. Előírás a vízminőségvédelmi intézkedésekre

A területen tervezett fejlesztések csak teljes közművesítettség mellett valósíthatók ki, amely egyrészt jelenti a vízellátó rendszer fenntartását, fejlesztését, másrészt az elválasztott rendszerű csatornázás kialakítását. Így a jelenlegi állapot negatív irányú változása megelőzhető.

Melléklet I.

A 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet szerint ajánlott tartalomjegyzék

A DÉSZ VII. ütem készítéséhez a 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet alapján kidolgozott stratégiai környezeti értékelés tematikája:

A környezeti értékelés általános tartalmi követelményei

1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamatának ismertetése:

1.1. előzmények, különösen a tematika tartalma;

1.2. a tervezési folyamat más részeihez való kapcsolódása;

1.3. a környezeti értékelés készítése során tett javaslatok hatása a terv, illetve program alakulására;

1.4. a környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, az általuk adott véleményeknek, szempontoknak a környezeti értékelés készítése során történő figyelembevétele, az indokok összefoglalása;

1.5. a környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai, nehézségek (mint pl. technikai hiányosságok, bizonyos ismeretek hiánya stb.), az előrejelzések érvényességi határai, a felmerült bizonytalanságok.

2. A terv, illetve program és a kidolgozásukkor vizsgált változatok (a továbbiakban: változatok) rövid ismertetése:

2.1. a terv, illetve program céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése, kiemelve a környezeti értékelés készítése szempontjából fontos részeket;

2.2. a terv, illetve program összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal⁴²;

2.3. a változatok közötti választás indokai, a választást alátámasztó vizsgálat rövid leírása.

3. A terv, illetve program, valamint a változatok megvalósítása környezeti hatásainak, következményeinek feltárása:

3.1. a terv, illetve program céljainak összevetése a terv, illetve program szempontjából releváns nemzetközi, közösségi, országos vagy helyi szinten kitűzött környezet- és természetvédelmi célokkal;

3.2. környezetvédelmi célok és szempontok megjelenése, illetve figyelembevétele a tervben, illetve programban;

3.3. a terv, illetve program céljainak egymás közti, illetve a releváns tervek, illetve programok (2.2.) céljaival való konzisztenciája környezeti szempontból;

3.4. a jelenlegi környezeti helyzet releváns, a tervvel, illetve programmal összefüggésben lévő elemeinek ismertetése;

3.4.1. földrajzilag lehatárolt tervezési terület esetén, illetve, ha a hatásterület földrajzilag lehatárolható, a terület azon környezeti jellemzőinek azonosítása, amelyeket a terv, illetve program megvalósítása valószínűleg jelentősen befolyásol,

3.4.2. a környezeti állapot egyéb jellemzőinek leírása (eltartóképesség, terhelhetőség),

3.4.3. a fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása

és mindezek várható alakulása, ha a terv, illetve program nem valósulna meg;

3.5. a terv, illetve program megvalósulásával közvetlenül vagy közvetve környezeti hatást kiváltó tényezők, okok feltárása, különös tekintettel azokra a tervelemekre, tervezett intézkedésekre, amelyek:

3.5.1. természeti erőforrás közvetlen igénybevételét vagy környezetterhelés közvetlen előidézését jelentik,

3.5.2. olyan társadalmi, gazdasági folyamatokat váltanak ki, vagy ösztönöznek, amelyek közvetett módon környezeti következménnyel járhatnak (különösen azok, amelyek olyan befektetői, termelői vagy fogyasztói magatartást váltanak ki, vagy ösztönöznek, illetve egyéb olyan tendenciákat erősítenek, amelyek természeti erőforrás igénybevételéhez vagy környezetterheléshez vezethetnek, olyan fajta beruházásokat, fejlesztési irányokat részesítenek előnyben, amelyek további környezetterhelő vagy igénybevevő fejlesztéseket vonzanak, ösztönöznek vagy ha kumulatív hatások léphetnek fel);

3.6. az előző pontok szerint meghatározott információkból kiindulva a terv, illetve program megvalósítása esetén várható, a környezetet érő hatások, környezeti következmények előrejelzése:

3.6.1. jól azonosítható környezet igénybevétel vagy terhelés esetén különös tekintettel:

3.6.1.1. a környezeti elemekre (földre, levegőre, vízre, élővilágra, épített környezetre, ez utóbbi részeként az építészeti és régészeti örökségre),

3.6.1.2. a környezeti elemek rendszereire, folyamataira, szerkezetére, különösen a tájra, településre, klímára, természeti (ökológiai) rendszerre, a biodiverzitásra,

3.6.1.3. a Natura 2000 területek állapotára, állagára és jellegére, valamint e területeken lévő élőhelyek és fajok kedvező természetvédelmi helyzete megmaradásának, fenntartásának, helyreállításának, fejlesztésének lehetőségeire, továbbá

3.6.1.4. az előbbi hatások következtében az érintett emberek egészségi állapotában, valamint társadalmi, gazdasági helyzetében – különösen életminőségében, kulturális örökségében, területhasználata feltételeiben – várhatóan fellépő változásokra;

3.6.2. a közvetett módon hatást kiváltó tényezők fellépése esetén különös tekintettel:

3.6.2.1. új környezeti konfliktusok, problémák megjelenésére, meglévők felerősödésére,

3.6.2.2. környezettudatos, környezetbarát magatartás, életmód lehetőségeinek, feltételeinek gyengítésére vagy korlátozására,

3.6.2.3. a helyi adottságoknak megfelelő optimális térszerkezettől, területfelhasználási módtól való eltérés fenntartására vagy létrehozására,

3.6.2.4. olyan helyi társadalmi-kulturális, gazdasági-gazdálkodási hagyományok gyengítésére, amelyek a táj eltartó képességéhez alkalmazkodtak,

3.6.2.5. a természeti erőforrások megújulásának korlátozására,

3.6.2.6. a nem helyi természeti erőforrások jelentős mértékű használatára vagy a helyi természeti erőforrások túlnyomóan más területen való hasznosítására;

3.7. a környezeti következmények alapján a terv, illetve program és a változatok értékelése, a környezeti szempontból elfogadható változatok meghatározása.

4. A terv, illetve program megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezetre káros hatások elkerülésére, csökkentésére vagy ellentételezésére vonatkozó, a tervben, illetve programban szereplő intézkedések környezeti hatékonyságának értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre.

5. Javaslat olyan környezeti szempontú intézkedésekre, előírásokra, feltételekre, szempontokra, amelyeket a terv, illetve program által befolyásolt más tervben, illetve programban figyelembe kell venni.

6. A terv, illetve program megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezeti hatásokra vonatkozóan a tervben, illetve programban szereplő monitorozási javaslatok értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre.

7. Az 1–6. pontokban megadott valamennyi információra kiterjedő közérthető összefoglaló

8. Előírás a vízminőségvédelmi intézkedésekre.

Megfeleltetési táblázat a kormányrendelet ajánlott és a DÉSZ-ben alkalmazott tartalom között

Rendelet szerint ajánlott	DÉSZ által alkalmazott
3.1.	3.1.
3.2.	3.1.
3.3.	3.1.
3.4.	3.2.
3.4.1.	3.2.1.
3.4.2.	3.2.2.
3.4.3.	3.2.3.
3.5.	3.3.
3.5.1.	3.3.1.
3.5.2.	3.3.2.
3.6.	3.4.
3.6.1.1.	3.4.1.
3.6.1.2.	3.4.2.
3.6.1.3.	3.4.3.
3.6.1.4.	3.4.4.
3.6.2.	3.4.5.
3.6.2.1.	3.4.5.
3.6.2.2.	3.4.5.
3.6.2.3.	3.4.5.
3.6.2.4.	3.4.5.
3.6.2.5.	3.4.5.
3.6.2.6.	3.4.5.
3.7.	3.5.